ҺҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

36-хи жэлээ гарана

№ 251 (9083)
ОКТЯБРИИН 24
СУББОТО
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд! Ниитынгээ ажахые бүхы талаарнь хүгжөөгты, колхозно баялигай үндэһэ һуури—хубаагдадаггүй фонднуудаа арьбадхагты! Колхозууд хоорондохи үйлэдбэриин холбоо барисаае улам үргэдхэгты!

(КПСС-эй ЦК-гэй гаргаһан Уряануудһаа)

КОММУНИСТИЧЕСКЭ ЁҺООР АЖАЛЛАХАДА УРМАТАЙ

Мүнөө үедэ—орон доторoo үрдалайсатайгаар коммунизм ...гуулжа захалһан сагта ажал...а гээшэ ямар ехэ жаргал, ямар ...зол хуби гээшэб! Иимэ сагта ...аллаха, оролдоходошье урма...

...оммунизм байгуулхын тулада ...зөөри, эдеэ хоолой зүйлнүүдые ...бэг дэлбэг болгохо долоон ...лэй түсэб баталһан КПСС-... XXI съездһээ хойшо орон ...орнай хаа хаанагүй — ажал ...дэлмэри дээрэшье, ажабай...далдашье энэ һайхан сагай ту... шэнжэнүүд элдэб янзаар үзэг...дэг болобо. Коммунистическэ ...алай бригаданuудыешье, удар...уудыешье абаад үзээ. Энэ хүндэ...тэ нэрэ зэргэдэ хүртэгшэд, энэ нэ...рэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байг...д урдаа ямар һайн һайхан, ...архамаар, жэшээ абамаар зо...рилгонуудые табина гээшэб! Үдэ...рэйнгөө даалгабарие хододоо ...үлэн, эрхим шанартайгаар дүүр...гэжэ, хожомдожо ябагшадта ту...һалжа, эрдэм мэргэжэлээ саг үр...гэлжэ дээшэлүүлжэ, олониитын га...зарта гурим журам сахижа, ажал ...дээрэшье, ажабайдалдаашье эр...хим жэшээ харуулжа байха гэһэн зорилготой бшуу.

...волгын аймагай «Улаан Орон» колхозой Дугар Бимбаевай даа...даг отарынхид коммунистическэ ...ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүр...тэхын түлөө тэмсэжэ байнхай. Ду... Будацыренович хани нүхэр Цы...-Дара Баингановнатаяа, үшөө ...комсомол басаган Роза Омоктуева хамта 550-яад хони харууһал... Урагшаа һаналтай, бэрхэшээл сухаридаггүй, ажалша бэрхэ нүхэд нёдондо хонидоо олоор ...элүүлжэ, зуун эхэ хонин бүри 157 хурьга абажа түлжүүлээ. ...өөшье жэлдэ баһал энэ тухай ...хурьга абаха зорилготой, эсэ...сусахые мэдэнгүй ажаллажа ...на. Хэрбээ манай колхоз, сов... бүхэндэ хонишон бүхэн булта ...ээр ажаллажа, иимэ олон хурь...га абажа байгаа һаа, ямар ехэ ал... урагшаа хэхэ гээшэбибди!

...нэ отарынхид 7 жэлэйнгээ тү... 4,5 жэл соо дүүргэхэ уялга ...хай. Бимбаевтан хоюулан ...-Удын хүдөө ажахын техни...дэ заочноор һуралсажа, эрдэм ...эжэлээ дээшэлүүлжэ байдаг. ...улан ойрын жэлнүүдтэ техни...ээ дүүргээд, хүдөө ажахын дээ...ргуулида орохо түсэбтэй.

...ан-Удын паровозо-вагонно за...ой нүхэд Тиренин, Балуев, Фе...ов, Соболев, Попов, Мухомед...ов, Болдырев гэгшэдэй брига...ууд эрхим ажалай жэшээ ха...лжа, ниитын хүдэлмэридэ эдэб...йгээр хабаадалсажа, зон нү...гөө хүндэтэй болонхой.

...гэжэ хододоо эрхим жэшээ ...улжа байдаг бригада, ударни...ые харуулха болоо һаа олон. ...идхэлэй, ойлгууламжын, хүмүү...лгын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ...улжа, коммунистическэ ажалай ...ада, ударнигуудайнгаа, энэ ...этэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын ту... тэмсэжэ байгшадайнгаа тоо ...олошоруулхаяа эрмэлзэжэ ...һан парторганизацинууд тон ...оролдолго гаргана.

...овет хүнүүдэй оролдосотой ажа...р промышленность болон хүдөө ...ымнай түргэнөөр хүгжэжэ, ...най баян дээрээ бүри баян, ...н түгэлдэр боложо, арад зон ...ээршье дутамаггүй, культур...э ажаһууна бшуу.

...расноярск городой ажалшадай митинг дээрэ һаяшаг нүхэр Хрущев үгэ хэлэхэ зуураа:

— Яагаад совет хүнүүд баяжааб?— гэжэ асуудал табяад, иигэжэ харюусана:— **Манай зөөри—энэ хадаа совет хүнүүдэй шэн зоригто ажалай аша үрэ гээшэ. Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха, элдэб продукци элбэг ехээр бии болгохо тума орон бүри баяжажа, хүн бүхэн бүри һайнаар ажаһуудаг, тэрэнэй эд зөөриин болон оюун ухаанай эрилтэнүүд бүри һайнаар хангагдадаг болохо.**

Партиимнай ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет һая тусхай тогтоол баталжа, культурно-ажаһуудалай эд бараа болон гэр доторой хэрэгсэлнүүдые олоор, уран һайханаар, эрхим шанартайгаар үйлэдбэрилэн гаргадаг болохо зорилго табиба. Энэ тогтоол—арад зонойнгоо байра байдал һайжаруулхын тула парти, правительствымнай саг үргэлжэ анхаралаа хандуулжа байдагайнь үшөө нэгэ гэршэ мүн.

Имагтал шэн зоригтой, оролдосотой ажалаараа коммунизмын жаргалта саг түргэдхэхэ байнабди. Тиигэбэшье ажал хүдэлмэридөө залхуу хойрогоор хандаха, хэтэрхэдээ ниитын болон гүрэнэй зөөридэ хомголзохо, олоной зөөрие гам хайрагүйгөөр гаргашалха, урилтэ хэхэ баримтанууд үшөөл үзэгдэнэ. Жэшээ болгон хэлэхэдэ, ойрын жэлнүүдтэ малайнгаа ашаг шэмые 2—3 дахин дээшэлүүлхэ зорилго колхознигуудайнгаа урдаа табяад, шударгыгаар ажаллажа байхада Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой Ёнхор гэжэ газарай гүүртын һаалишад, нэрлэбэл, нүхэд Е. Аюрова, Б. Цыденова гэгшэд залхууржа, зарим үдэртэ үнеэдээ һаангүй, бэлшээри руу туужархидаг заншалтай. Нүхэр Цыденова мүнөө намартаа гурбан үдэр удаа дараалуулан 9 үнеэдээ һаангүй, бэлшээридэ гаргажа байгаа. Иигэжэ байхадаа эдэ һаалишад колхознигуудайнгаа табиһан зорилгые бэелүүлсэнэ бэшэ, харин һаад тойбо татана бэшэ аал? Энэ баримтаһаа харахада, тус колхозой партийна организаци зонойнгоо дунда ажалдаа коммунистическэ ёһоор хандаха тушаа ойлгууламжын хүдэлмэри һулаар ябуулдаг, малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө ёһотой тэмсэл эмхидхэдэггүй байна.

Хамтын ажалда, ниитын ажахыда хамаг бүхы анхаралаа, хүсэ шадалаа хандуулхын орондо зарим хүнүүд, колхозуудта хүдөө ажахын артелиин Устав хазагайруулжа, хоёр-гурбан буусын газар эдлэнэ, хэмһээ олон мал барина. Иигэжэ хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ баримтанууд илангаяа Мухаршэбэрэй, Иволгын, Сэлэнгын, Хориин, Түнхэнэй аймагуудта олоор үзэгдэнэ. Һая Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо 10 айл шалгажа үзэхэдэ, булта хэмһээ олон малтай байшоо. Тэдэнэр хубиингаа ажахыгаар һамааран, хамтын ажалда мүртэйгөөр хабааданагүй.

Бүтээсэ ехэтэйгээр, шанар һайнтайгаар ажаллаха зуураа, хажуудахи нүхэртөө, гээгдэжэ ябагшадтаа туһалха, гүрэнэй, ниитын зөөридэ хододоо арьбалалта, алмалта түйлахын, ажал хүдэлмэреэ оньһожоруулхын, шэнэ, түрүү юумэнүүдые нэбтэрүүлхын түлөө тэмсэхэ гээшэ тон шухала.

Коммунизмын жаргалта саг түргэдхэхын, колхоз, совхозоо, тиимэһээ ороноо баян дээрэнь бүри баян болгохын тулада улам эршэмтэйгээр, үнэн сэхээр ажаллаха гээшэ хүн бүхэнэй нангин уялга, алдар солын, нэрэ түрын хэрэг мүн.

А. И. Микоян Финлянди ошохоёо мордобо

...ветско-финляндска худалдаа ...аанай удаан болзорой хэлсээ ...баталагдахаяа байһантай, со...кэ промышленна выставкын ...ысинкидэ нээгдэхэеэ байһантай ...арамдуулан, Финляндида ерэ... СССР-эй Министрнүүдэй Со...й Түрүүлэгшын нэгэдэхи ор...о А. И. Микояниие Финлян... правительство уриһан байгаа. ...И. Микоян октябриин 22-то ...льсинки ошохоёо «ИЛ—18» са...лёоор мордобо.

...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...лэгшын орлогшо А. Н. Косы... СССР-эй Министрнүүд Б. Г. ...ев, И. Г. Кабанов, Н. А. Ми..., СССР-эй Министрнүүдэй орлогшонор С. А. Борисов, Г. М. Пушкин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй МИД-эй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, мүн Финляндиһаа Советскэ Союзда байдаг посольствын хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэһээ А. И. Микояниие мордохуулаа.

СССР-эй МИД-эй Скандинавска оронуудай таһагые даагша Н. М. Луньков А. И. Микоянтай хамта Финлянди ошолдобо.

Финляндиһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ээро А. Вуори тэрэ самолёдоор Хельсинки ошохоёо мордолсоһон байна. (ТАСС).

КПСС-эй ЦК-да ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалаар зүблөөн болоо

КПСС-эй ЦК-да октябриин 19—22-то ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалаар зүблөөн болобо. «Сталинска областиин ажалшадай дундахи ниитэ-политическэ хүдэлмэриин байдал, тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй тогтоолые Украинын партийна организацинуудай хэр зэргээр дүүргэжэ байһан тухай элидхэл Украинын КП-гэй ЦК-гэй пропаганда, агитациин таһагые даагша Н. М. Хворостяный хэбэ. Агитаторнуудтай партийна организацинуудай ябуулдаг хүдэлмэри, агитколлективүүдые хүтэлбэрилхэ тухай КПСС-эй Тульска обкомой секретарь В. Г. Мочалов хөөрэжэ үгөө. Техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ политическэ агитаци эмхидхэхэ дүй дүршэл тухай элидхэл КПСС-эй Свердловско обкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша В. Г. Лебедев хэбэ. 1959 оной үйлэдбэриин түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ агитаторнуудай хабаадажа байһан тухай Рижскэ турбомеханическа заводой партийна бюрогой секретарь А. В. Павлов мэдээсэ. Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ тухай партиин XXI съездын, КПСС-эй ЦК-гэй 1958 оной декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ республикын агитаторнуудай хабаадажа байһан тухай Казахстанай КП-гэй ЦК-гэй секторые даагша Л. Т. Андреева зүблөөндэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна.

Элидхэлнүүд тушаа 28 хүн үгэ хэлээ. Үгэ хэлэгшэд ниитэ-политическэ хүдэлмэри эмхидхэхэ талаар һайн дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдэһэн, дутуу дунданuудаа элирүүлһэн, үнэтэ дурадхалнуудые оруулһан, партийна организацинуудай ябуулдаг соёл сурталай хүдэлмэри саашадань һайжаруулха тухай һанамжануудаа хэлэһэн байна.

Никита Сергеевич Хрущевой Америкын Холбоото Штадуудта аяншалгын дүнгүүд тухай союзна республиканудай талаар КПСС-эй ЦК-гэй пропаганда, агитациин таһагые даагша Л. Ф. Ильичев зүблөөндэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, секретарь Е. А. Фурцева зүблөөнэй түгэсхэлдэ ехэ үгэ хэлэһэн байна.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Индонезиһээ бусажа ерэбэ

ТАШКЕНТ, октябриин 22. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй гадаадын хэрэгүүдэй талаар комиссиин түрүүлэгшэ Н. А. Мухитдинов түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Индонезеэр аяншалжа ябаһанаа октябриин 22-то Ташкент бусажа ерэбэ.

Агуу ехэ Октябриин һайндэрэй урда тээ

☆ ☆

ЭДЭ ТҮРҮҮШҮҮЛҺЭЭ ЖЭШЭЭ АБАГТЫ!

Байкало-Кударын аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр **Кочетов,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Бояркин)** гүрэндэ һү, мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб октябриин 20-ной мэдээгээр үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ аймагай ажалшад нёдондонойхиһоо 1,5 дахин ехэ мяха, 2200 центнер ехэ һү гүрэндөө тушаагаа.

Закаменай аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр Аюров, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Ошоров)** нёдондонойхиһоо 3000 центнер ехэ һү гүрэндөө худалдаа гэхэ гү, али энэ жэлэйнгээ түсэб 100,2 процент дүүргээ. Мүнөө аймагай колхозууд һү түсэбһөө гадуур тушаажа байнхай. Энэнь КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумдэ бэлэг болохо юм.

Прибайкалиин аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр **Перевалов** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Манжиханов)** гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб 113,2 процент дүүргээ.

Түнхэнэй аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр **Иванов,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Домышев)** гүрэндөө нёдондонойхиһоо 4000 центнер ехэ һү худалдаа гэхэ гү, али 1959 онойнгоо түсэб 102 процентдэ хүргөө.

Хэжэнгын аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр **Качин,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Надагуров)** гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэб 101,6 процент дүүргээд байна.

Яруунын аймаг (партиин айкомой секретарь нүхэр **Раднаев,** аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Таряшинов)** гүрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб 102,4 процент дүүргээ гэхэ гү, али бэлэдхэлэй пунктда нёдондонойхиһоо 1,4 дахин ехэ мяха тушаагаа.

Эдэ аймагууд һү, мяха тушаалгаяа үргэлжэлүүлһээр.

Нүхэд колхознигууд, совхозой хүдэлмэришэд, хүдөөгэй ажалшад! Эдэ түрүү аймагуудһаа жэшээ абажа, КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Пленумэй хүндэлэлдэ мяха, һү гүрэндэ худалдаха, тушааха түсэб, уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэе!

Баргажанай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Һамасырен Тыхеева техник-урэжүүлэгшын мэргэжэл эрхимээр шудалжа, нёдондо отарынгаа хонидые бултыень искусственна аргаар урэжүүлээд, 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа түлжүүлээ. Мүнөө нүхэр Тыхеева отарынгаа 443 эхэ хонидые бултыень искусственна аргаар урэжүүлээд байнхай. **Зураг дээрэ:** Һамасырен Тыхеева хонидойнгоо искусственна урэжүүлгэдэ бэлэдхэжэ байна. А. Егоровой фото.

Малаар баян колхоздо

Баргажан голой урда бэеэр нэмжыгшэ үргэн талын дундуур бэлшэжэ ябаһан олон һүрэг мал Баянгол нютагаархидай баян дэлгэр байдалайнь бодото гэршэ болонхой. Үрэжэлтэ баян энэ талын дунда оршоһон Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз олзо доход ехэтэй, хүгжэнги ажахытай болоһоороо республика доторoo суурхадаг.

Намар, үбэлдөө буруу, хашарагуудые һайнаар харууһалжа таргалуулха тухай КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые энэ колхозойхид һайшаан дэмжээд, тарган мяха гүрэндөө ехээр тушаадаг болохо зорилгоор зохихо хэмжээ абажа байна.

— Урда жэлнүүдтэ үхэр мал таргалуулха хүдэлмэри гансал фермэ, гүүртэнүүдтэ эмхидхэгдэдэг байһан юм,—гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо Буда Гатапович Монтоев хөөрэнэ.—Энэ жэлһээ эхилжэ, колхозоймнай тракторно-таряан ажалай бригада гүрэндэ тушаагдаха эбэртэ мал тушаан абаад, таргалуулжа байна.

Сэнгэ Цыремпиловэй даадаг тракторно-таряан ажалай бригада 1956 ондо түрэһэн 124 толгой сар даажа абанхай. Шахалганда үгтэхэһөө урид эдэ сарнууд тус бүридөө дунда зэргээр 417 килограмм татаһан байха. Колхозой правлени эдэниие таряан ажалай бригадынхидта тушаажа үгэхэ зуураа, байгша оной декабрь һара соо гүрэндэ тушаахаар даалганхай. Энэ үеэр гүрэндэ тушаагдаһан мяханай эгээл үнэтэй болоод байдагынь мэдээжэ. Тиимэһээ һайса таргалуулагдаһан малһаа олон мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаха болоно.

Колхозой центрһээ зүүн урдуурхи таряалангай поли дээгүүр бэлшэһэн сарнуудые жара гарамгай наһатай Доржи Гармаев адуулжа ябаба. Хүдэлмэриин наһанһаа үнгэрбэшье, Доржи Булуевич хүнгэн солбон, эмээл мориной жолоо бариһаар. Эдеэлжэ садашоод, хибэдэһээ хибэжэ хэбтэһэн атар тарган сарнуудаа хаража урмашан, тэрэ үбгэжөөл иигэжэ хөөрэнэ:

— Балданов Николай гэжэ залуу хүбүүнтэй хамта эдэ сарнуудые сентябриин 29-дэ даажа абаа һэмди. Энэ жэлдэ дулаан намар боложо, мал таргалуулхада таатай байба. Даажа абаһан 124 толгой сарнуудаа хагда һайнтай урда хадын үбэрөөр, зелёнкын узуур дээгүүр үглөөнэй наранһаа үдэшын харанхы болотор бэлшээнэбди. Намарай сагта малай таргаласань уһалууриһаа болодог. Тиимын тула үдэртөө гурба—дүрбэ дахин Шэбэгшээнэй горхонһоо, канаваһаа уһалнабди.

— Колхозой правлениин урид хараалһан түсэбэй ёһоор октябрь һарада сарнуудайнгаа толгой бүхэнэй шэгнүүрые, 26 килограммаар, харин ноябрь, декабрь һарануудта 18,6—18,6 килограммаар дээшэлүүлхэ ёһотойбди. Энэмнай гайтайхан даабари гээшэ. Жэшээнь, октябрь һарада сүүдхэдээ 800 граммаар шэгнүүрыень дээшэлүүлхэ болонобди. Эдэ бүгэдые ойлгоод байхадаа, оролдоогүйдэ аргагүй. Мүнөө иимэ дулаан байхадань, нэмэлтэ тэжээл үгэһэнэй хэрэггүй, адуулгаяа һайжаруулха шухала. Гараха һарын эхеэр сарнуудтаа тус бүридэнь 6—7 килограмм үбһэ, зелёнко, 2 килограмм хүрэтэр хүшэтэ-тэжээл үгэжэ захалхабди,—гэбэ.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хамта дээрээ арбаад гүүртэ эбэртэ мал шахагдажа эхилээ. Гансахан декабрь һарада бүхы дээрээ 680 толгой үхэр, 50 шахуу гахай гүрэндэ тушаагдахаар хараалагдана. Мүнөө жэлдэ бүдүүн тэжээл, талха таряанай үлэгдэл элбэг. Мал харууһалагшад оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, гүрэндэ мяха тушааха, колхозойнгоо уялгые саг болзор соонь дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Иигэжэ жэл бүхэндэ тарган мяха гүрэндөө тушаадаг, олзо доход ехээр оруулдаг болоһон энэ колхозой правлени саашадаа гүрэндэ тушаагдаха мяхаар элбэг болохо үндэһэ табижа эхилээ. Октябрь һарын эхеэр Будаев Дугданай даадаг гүүртэдэ энэ жэлэй түл—134 толгой буруу үбэлэй шахалганда табигданхай. Тус гүүртэдэ асарагдаһан буруу бүхэн дунда жэшээгээр 187,3 килограмм шэгнүүртэй байба. Эдэ буруунуудые саг соонь уһалаад, дабһа, шэмэтэ тэжээл, үбһэ, зелёнко (6—7 килограмм хүрэтэр) эдюулээд, хүйтэн болотор һайса адуулаад. байхада, сүүдхэ соо 600 гаран грамм хүрэтэр нэмэхэ юм. Тэрэшэлэн нүхэд Дымбренов, Раднаева, Хабитуев, Киргидсев гэгшэдэй даажа байдаг гүүртэнүүдтэ 1957—1958 оной хашараг, буруунууд үбэлэй шахалганда табигдаһаар һара шахуу боложо байна.

Баргажанайнгаа аймаг соо адууһа малаар эгээл баян гэгдэдэг Карл Марксын нэрэмжэтэ артель намар, үбэлдөө буруу, хашарагуудые таргалуулхын тулада ехэ оролдолго гаргажа эхилэнхэй.

Б. Дашиев.

Республикын колхоз, совхозуудта һү һаалгын ябаса тухай

1959 оной октябриин 1-һээ 20 болотор

Аймаг	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (литрээр).		
	Энэ оной октябриин 2-дохи 10 хоног соо	Энэ оной октябриин түрүүшын 10 хоногто	1958 оной октябриин 2-дохи 10 хоногто иимэ байгаа
Прибайкалиин	34	39	27
Сэлэнгын	34	45	32
Кударын	33	31	20
Кяхтын	29	36	24
Кабанскын	28	36	27
Хориин	28	30	12
Тарбагатайн	27	31	29
Зэдын	27	32	—
Заиграйн	26	30	—
Курумканай	25	29	19
Гориин	25	29	23
Бичурын	25	33	22
Иволгын	24	31	26
Мухаршэбэрэй	24	28	21
Баргажанай	23	28	22
Байкало-Кударын	23	28	22
Хэжэнгын	22	27	9
Түнхэнэй	21	17	19
Закаменай	19	25	17
Яруунын	18	25	19
СОВХОЗУУД:			
Борьёогой	65	65	—
Кяхтын	50	55	28
Бичурын	48	53	49
Сэлэнгын	40	46	31
Яруунын	37	42	28
«Эрдэм»	37	41	24
Иволгын	36	42	21
Кабанскын	33	41	26
Хориин	25	29	16

Сэлэнгын хониной совхозойхид силос газар дээрэ дараха шэнэ арга мүнөө жэлдэ хэрэглэһэн байна. Бүхыдөө газар дээрэ 1500 тонно шахуу силос дараа. Шэнэ арга хадаа нүхэн соо силос дараһанһаа холо бэлэн, үнэгүй болоно, силосэй шанарынь муу бэшэ, үхэр малда эдеэлүүлхэеэ абаашахада бэлэн, ажал хүдэлмэринь амар хүнгэн юм. **Зураг дээрэ:** совхозой хоёрдохи фермын үнсэдэй байрын дэргэдэ газар дээрэ дарагдаһан силос ашажа байна. А. Мантаевай фото.

Эрдэм шудалхын түлөө комсомолой добтолгодо оролсоое!

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй VI пленум

ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ VI пленум 1959 оной октябриин 20—22-ой үдэрнүүдтэ болобо. «Хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуулай юрэнхы эрдэм, культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар комсомолой организацинуудай хүдэлмэри тухай» ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр С. П. Павловай элидхэлые пленум зүбшэн хэлсээ.

КПСС-эй XXI съездын баталһан, манай орон дотор коммунизм байгуулха асари ехэ программые Ленинскэ комсомол, бүхы залуу хүбүүд, басагад совет арадтаяа хамта гол шухала хэрэгнай гэжэ хүлеэн абаад, тэрээниие бэелүүлхын тула зоригжолтойгоор тэмсэжэ байна гэжэ пленум тэмдэглэбэ. Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүгэдэарадай хүдэлөөн ороной городууд болон тосхонуудта дэлгэрэнхэй.

Никита Сергеевич Хрущевой США-да ошожо ерэһэн аяншалгын дүнгые совет залуушуул социалистическэ Эхэ оронойнгоо түлөө, сэсэн мэргэн Коммунистическэ партиингаа түлөө түйлай ехэ омогорхолтойгоор һайшаагаа. Энэ аяншалга тон шухала түүхэтэ событи болоһон, Совет гүрэнэй эб найрамдалда дуратай политикын ехэ илалта болопон байна. Манай гүрэнэй ашагые хамгаалхадаа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхадаа ленинскэ шууд сэхэ журам баримталан, гайхамшагта эрмэлзэл оролдолго гаргаһанайнь түлөө, манай Эхэ ороной нэрэ хүндые бүри дээшэнь үргэһэнэйнь түлөө совет залуушуул Никита Сергеевич Хрущевто үнэн сэдьхэлэй гүнзэгы баясхалан хүргэнэ. Техническэ дэбжэлтэ манай арадай ажахыда тон шухала удхашанартай, долоон жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ шиидхэхы эрхэ нүхэсэл боложо үгэхэ байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленум заагаа һэн. Коммунизмда шэлжэн ороходо хэрэгтэй болохо ажалай эгээн үндэр бүтээсэ туйлахын тулада шэнэ техникэ байгуулжа ашаглаха хэрэгтэй, тэрэшэлэн коммунистическэ байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадажа шадаха шэнэ түхэлэй хүдэлмэрилэгшые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

Манай залуушуулые соёл сурталай, политическэ талаар хүмүүжүүлхэ, тэрээндэ эрдэм олгохо. культурно-техническэ ургалтыень дээшэлүүлхэ тухай Коммунистическэ парти, Советскэ правительство эсэгэ ёһоной анхарал оролдолго гаргана. Совет залуушуулай ажабайдал болон һуралсал тухай асари ехэ анхарал оролдолго гаргажа байдагайнь түлөө комсомолшууд, Советскэ Союзай залуу хүбүүд, басагад манай партиин Ленинскэ Центральна Комитедтэ, Никита Сергеевич Хрущевто халуун баясхалан хүргэнэ.

Комсомолшууд, залуу хүбүүд, басагад партиин үндэр дээдэ этигэл найдабариие харюулха, ажахын, соёл гэгээрэлэй байгуулалтада хабаадаха талаар XIII съезд дээрээ, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй IV пленум дээрэ комсомолой абаһан уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ оролдоно.

Ороной комсомолой организацинууд залуушуулай юрэнхы эрдэмые, культурно-техническэ хэмжээе, ажал хэрэгэй шадабариие дээшэлүүлхэ талаар нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Ленинградай комсомолой организаци залуу хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ комплексно түсэбүүдые табиха, тэдээниие бэелүүлхэ талаар ехэ юумэ хэнэ. Москва городой комсомолой организаци Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводой технолог комсомол Евгений Пронкиной үүсхэлые үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Магнитогорскын комсомолой эдэбхитэд үдэшын (халаанай), заочно һургуулинуудта, техникумүүд болон дээдэ һургуулинуудта олонхи залуу хүдэлмэришэдэй һураха ябадал туйлаһан байна. Брестскэ областьдо хүдөөгэй залуушуулые һургаха һургуулинууд. классууд олоор байгуулагданхай. «Залуу хүдэлмэришэн бүхэндэ инженернэ эрдэм олгохо» гэһэн лозунгтой хүдэлөөн Харьковай комсомолой организацида эхилэнхэй.

Гэхэтэй хамта, залуушуулай юрэнхы эрдэмые, культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар комсомолой олон организацинуудай ябуулжа байһан хүдэлмэринь КПСС-эй XXI съездын, КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй табиһан, эрдэм, техникэ шудалхын түлөө үргэн хүдэлөө дэлгэрүүлхэ гэһэн зорилгодо үшөөл хүсэд харюусажа шаданагүй гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум тэмдэглээ.

Комсомолой зарим комитедүүд урдань элдэб шалтагаанаар эрдэмдэ һуража шадаагүй хүнүүдтэ хайша хэрэгээр хандана, үргэн олон залуушуулые һуралсалда хабаадуулха хэмжээ абанагүй. Хэдэ хэдэн түрүү мэргэжэлэй залуу хүдэлмэришэд, колхозно залуушуул үдэшын һургуулинуудта үсөө һурана. Залуушуулай тусхай мэргэжэлэй, үйлэдбэриин-техническэ һуралсал эмхидхэлгэдэхи ехэ дутагдалнуудтай комсомолой зарим комитедүүд эбсэнэ.

Залуушуулые юрэнхы эрдэмдэ һургахын, тэдээнэй культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлдэ комсомолой организацинууд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриин элдэб арга зэбсэгүүд болон формонуудые дутуугаар хэрэглэнэ, залуу хүдэлмэришэн бүхэниие анхаралдаа абаха тухай ВЛКСМ-эй XIII съездын заабариие бодото байдал дээрэ удаанаар бэелүүлнэ.

Шэнэ техникэ шудалжа, тэрээниие бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө, залуушуулай техническэ, культурна хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө үргэн хүдэлөө эмхидхэхэ тухай комсомолдо КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй үгэһэн харюусалгатай даалгабари бэелүүлгэдэ комсомолой бүхы организацинуудай хүсые зорюулхыень ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрое, союзна республиканuудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудые, комсомолой крайкомууд болон обкомуудые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум уялгалаа.

Партиин дурсагдаһан заабариие баримталан, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуулай юрэнхы эрдэмые, культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө комсомолой бүхэсоюзна добтолго соносхоод, тэрээнэй гол зорилгые тодорхойлоо. Энэ гол зорилго юуб гэхэдэ, залуу хүбүүн, залуу басаган бүхэнэй юрэнхы эрдэмые, үйлэдбэриин мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, тэдээнэй политическэ болон культурна хэмжээе үргэдхэхэ; эгээн шэнэ техникэ, инженернэ болон агрозоотехническэ эрдэм шудалжа, энээнэйнгээ үндэһөөр ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха; залуушуулай марксистско-ленинскэ һуралсалые һайжаруулха; залуу хүбүүд, басагадые коммунистическэ үзэл сурталтай болгон, коммунистическэ обществын хүнэй шэнжэ шанартай болгон хүмүүжүүлхэ ябадал болоно.

Хүдэлмэрилжэ байһан залуушуулай юрэнхы эрдэмые, культурно-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар холын хараатай түсэбүүдые «Ажабайдалтай һургуулиин холбоо барисаае бэхижүүлхэ тухай, СССР дотор арадай гэгээрэлые саашадань хүгжөөхэ тухай» хуулиин үндэһөөр советскэ, ажахын органууд болон профсоюзай организацинуудтай хамта зохёогоод, бодотоор бэелүүлхыень комсомолой комитедүүдтэ даалгагдаа. Юрэнхы эрдэмэй үдэшын (халаанай) һургуулинуудта, дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудта орохоёо бэлэдхэхэдэнь хүдэлмэрилжэ байһан залуушуулда туһалха хэрэгтэй; хүдэлмэрилжэ байһан залуушуулай һурахын тулада предприятинууд, колхозууд болон совхозуудта бэлэдхэлэй курсанууд болон кружогуудые арадай гэгээрэлэй органуудтай хамта байгуулха; дээдэ һургуулинуудта, техникумүүдтэ һурахыень предприятинууд, колхозууд болон совхозуудһаа залуушуулые эльгээхэ хэрэгтэ хабаадаха шухала гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум тэмдэглэбэ.

Найман жэлэй һургуули дүүргэгшэдые үдэшын (халаанай, сезонно) һургуулинууд, техникумүүд болон элдэб янзын заочно һуралсалда хабаадуулхын тулада мүнөө бэлдэжэ орохо хэрэгтэй. Комсомолой организацинууд үдэшын (халаанай) һургуулинуудай тооё олошоруулха, тиимэ һургуулинуудые ойрын нэгэн-хоёр жэлэй туршада район бүхэндэ, тус тус классуудые цехүүд, бригаданууд, барилганууд болон модо бэлэдхэлэй участогуудта нээхэ ябадалые арадай гэгээрэлэй органууд болон профсоюзай организацинуудтай хамта туйлаха ёһотой.

Залуушуулые эрдэмээ өөһэдөө дээшэлүүлхэ эрмэлзэлгэтэй болгон хүмүүжүүлхэ, тэдээниие бэеэ даагаад һурадаг дүршэлтэй болгохо, өөһэдөө һурахадань зохихо туһаламжа тэдээндэ үзүүлжэ байха хэрэгтэй.

Үдэшын һургуулинуудай дэргэдэ техническэ кружогуудые, тус тус мэргэжэлэй талаар факультативна курсануудые байгуулхыень; тэдээниие хүтэлбэрилхын тулада мэргэжэл ехэтэй инженернүүд болон технигүүдые, дүршэлтэй мэргэжэлтэдые хабаадуулхыень комсомолой комитедүүдтэ пленум һайшаан дурадхаа.

Үдэшын (халаанай) һургуулиин гэр байрануудые нэмэжэ олоһон гү, али шэнээр бариһан, тэдэниие залуушуулай хүсөөр заһабарилһан Московско, Запорожско областной Омско городской комсомолой организацинуудай хэһэн хүдэлмэриин дүй дүршэл, тэрэшэлэн үйлэдбэриин һуралсал эмхидхэхэ һуралсалай комбинадуудые бариха талаар Свердловскын комсомолой организацинуудай дүй дүршэл ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум һайшаагаад, тэрэниие үргэнөөр хэрэглэхыень дурадхаһан байна. Предприяти, барилга бүхэндэ, колхоз болон совхозуудта өөһэдын һуралсалай-үйлэдбэриин базануудые байгуулха, тэдэниие шэнээр түхеэрхэ болон хэрэгсэлээр хангаха талаар, һуралсалай гэр байрануудай барилгые комсомолой шефтээ абаха талаар тодорхой дурадхалнуудые зохёон оруулха хэрэг ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта союзна республиканuудай ЛКСМ-эй ЦК-нуудта даалгагдаа.

Комсомолой организацинууд администрацитай, профсоюзуудтай, арадай гэгээрэлэй органуудтай, тус тус эмхи зургаануудтай хамта һурагшадта материально-ажаһуудалай зохихо эрхэ байдал байгуулха, ажалһаа һамжангүй амжалтатайгаар һурахынь тулада заочноор болон үдэшын һургуулида һурагшадта таарамжатай эрхэ байдал олгуулха хэрэг туйлаха, Советскэ правительствын тэдээндэ тогтооһон хүнгэлэлтэнүүдые наринаар сахиха ябадал туйлаха уялгатай.

Һуралсалай-хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэреэ һайжаруулха хэрэгтэнь комсомолой организацинууд городуудтахи болон хүдөөгэй профессионально-техническэ училищинуудта эдэбхитэйгээр туһалжа байха уялгатай.

Ажахын болон профсоюзай органуудтай хамта залуу хүдэлмэришэд болон колхознигуудые үйлэдбэриин-техническэ талаар һургаха хүдэлмэри һайжаруулха, предприятинуудта, колхозууд болон совхозуудта үйлэдбэриин-техническэ һуралсалай багшанар болон инструкторнуудые шэлэн олоходонь, тэдэниие һургахадань туһалха гэһэн эрилтэ комсомолой комитедүүдэй үмэнэ пленум табиһан байна. Хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуулые һургаха, тиихэдээ ниитын хүсөөр ябуулагдадаг таатай зохид арга дүршэл: культурно-техническэ эрдэм шудалха болон түрүү дүй дүршэлэй университедүүд, агрозоотехническэ курсанууд, колхозууд, совхозуудтахи лабораторинууд, хүдөөгэй механизаторнуудай районно һургуули, үдэшын курсанууд—эдэ бүгэдые үргэнөөр хэрэглэхыень комсомолой комитедүүдтэ дурадхаба. Культурын университедүүдэй дэргэдэ наука, техникын тусхай факультедүүдые эмхидхэхэ, научно-техническэ бүлгэмэй нютагуудтахи отделенинүүдтэ, клубуудай, Культурын байшан болон ордонуудай, музейнүүдэй дэргэдэ техникэ дурлагшадай кружок болон секцинүүдые эмхидхэхэ шухала.

Залуушуулай культурно-техническэ, эрдэм мэргэжэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ коммунистическэ ажалай бригада болон ударнигуудай, залуу уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой хүдэлөөн шухала үүргэ дүүргэхэ ёһотой.

Пленум хадаа Валентина Гагановагай һайн һайхан жэшээе дэмжэхыень, гээгдэжэ ябаһан участогуудта зоримгойгоор ошохыень, тэдэниие түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргахыень залуу мэргэжэлтэдые, үйлэдбэриин эрхим участогуудай хүтэлбэрилэгшэдые, промышленность болон хүдөө ажахын түрүүшүүлые уряалаа. Комсомол хүбүүн Евгений Пронкиной болон тэрэниие дэмжэгшэдэй жэшээгээр залуу хүдэлмэришэд, колхознигуудта культурно-техническэ эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь туһалхыень мүн лэ тэдэниие уряалһан байна. Хүдэлжэ байһан залуушуулай культурно-техническэ эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь туһалхын тулада студентнүүдые олоор хабаадуулха, хамтын байрануудта, клубуудай, библиотекэнүүдэй дэргэдэ студентнүүдэй хүсөөр наука болон техникын асуудалаар консультаци эмхидхэхэ шухала. Ажаллажа байһан залуушуулда зорюулан, сэхэ предприятинууд дээрэ, колхозууд болон совхозуудта бэлэдхэлэй курсануудые эмхидхэхэ талаар дээдэ һургуулинуудай комсомолой организацинуудай дүй дүршэлые пленум һайшааһан байна.

Комсомолой комитедүүд политическэ болон шэнжэлхы эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэмтэй, научно-техническэ бүлгэмүүдтэй хамта наука, техникын пропагандые эрид һайжаруулха, хэблэлэй, киногой, радиогой болон телевидениин, техникын байшангуудай, библиотекэнүүдэй, музейнүүдэй, клубуудай, Культурын байшан болон ордонуудай бүхы арга боломжые хэрэглэхэ уялгатай. Эдэ эмхи зургаанууд болон организацинуудай дэргэдэ техникэ дурладаг залуушуулай клуб, кружогуудые эмхидхэхэ, наука, техникын талаар лекци, хөөрэлдөө тематическа үдэшэнүүдые, научно-техническэ конференцинүүдые үнгэргэхэ, советскэ наука, техникын туйлалтанuудые, залуушуулай техническэ творчество харуулһан выставкэнүүдые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Научно-популярна, техническэ ба һуралсалай фильмнүүдые буулган гаргаха хэрэг һайжаруулха, тэдэниие һайнаар харуулдаг болохо тухай асуудал СССР-эй Культурын министерствотэй. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй научно-техническэ гүрэнэй комитедтэй хамта шиидхэхыень ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюродо пленум даалгаба.

Комсомолой организацинууд библиотекэнүүд болон ном худалдадаг организацинуудтай хамта научно-техническэ литература эдэбхитэйгээр пропагандалха, дэлгэрүүлхэ ёһотой. 1959—1960 онуудай турша соо библиотекэнүүдтэ хүдэлхынь тула 15—20 мянгаһаа үсөөн бэшэ комсомолшуудые эльгээхэ гэжэ пленум шиидхээ, тэрэ тоодо 3—4 мянган хүнүүдые техническэ библиотекэнүүдтэ, мүн библиотекэнүүдэй нютагуудтахи таһагуудай, нүүдэл библиотекэ болон ном үгэжэ байдаг пунктнуудай ниитын хүтэлбэрилэгшэдөөр 40—50 мянгаһаа үсөөн бэшэ комсомолшууд болон залуушуулые эльгээхэ гэжэ шиидхэгдээ.

Табигдаад байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэ хадаа комсомолой бүхы организацинуудһаа эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулхыень эринэ гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум онсолон тэмдэглэһэн байна.

Өөһэдынгөө соёл болбосорол болон техническэ эрдэм мэргэжэл дээшэлүүлхын түлөө залуушуулай үргэн ехэ хүдэлөө эмхидхэхэ асуудалые үдэр бүри хүтэлбэрилжэ байхые хараадаа абан, һаяын сагта комсомолой комитедүүдэй дэргэдэ залуушуулай юрэнхы эрдэмэй болон культурно-техническэ һуралсал эмхидхэхэ комиссинуудые байгуулха гэжэ пленум шиидхээ. Тэрэшэлэн иимэ комиссие ВЛКСМ-эй ЦК-гэй дэргэдэ байгуулха шухала гэжэ тоолоһон байна.

Юрэнхы эрдэмэй, культурно-техническэ эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө бүхэсоюзна добтолгодо эдэбхитэйгээр оролсохыень бүхы комсомолшуудые, хүбүүд, басагадые ВЛКСМ-эй Центральна Комитедэй пленум уряалба. Хүн бүхэн долоон жэлэй турша соо өөрынгөө эрдэм болон ажалайнгаа мэргэжэл дээшэлүүлхэ тодорхой түсэб табиг лэ, эрдэм техникэ болон соёл культура шудалхын түлөө Ленинскэ комсомолой соносхоһон добтолгодо эгээн эдэбхитэйгээр хабаадалсаг лэ.

* *
*

Зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи асуудалаар—арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ залуушуулай хабаадалсаха талаар абаһан уялгануудаа комсомолой организацинуудай ямараар дүүргэжэ байһан тухай элидхэлнүүдые Эстониин ЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр В. И. Вяляс, ВЛКСМ-эй Свердловско обкомой секретарь нүхэр А. С. Куклинов, ВЛКСМ-эй Ставропольско крайкомой секретарь нүхэр Н. И. Махотенко гэгшэд хээ.

Эстониин ССР-эй, Ставропольско хизаарай, Свердловско областиин комсомолой организацинууд партийна организациин хүтэлбэри доро хүдэлжэ, партиин XXI съездын, КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдые тайлбарилан дэлгэрүүлхэ, шудалха талаар, арадай ажахые хүгжөөхэ ехэ уялгануудаа дүүргэлгэдэ залуушуулые элсүүлхэ талаар эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Долоон жэлэй шухалын шухала шэнэ барилгануудые—металлургиин, химиин болон газай промышленностиин предприятинуудые, Балтиин шадарай, Белоярска ГРЭС-эй болон Качканарска ашагта малтамалнуудые шанаржуулгын комбинадай барилгые шефтээ абалга комсомолой организацинуудай дайшалхы хэрэг болонхой. Свердловскэ областиин залуу барилгашадай шэн габьяата ажалаар комсомолой габшагайшалан бариха шэнэ барилганууд—«650» гэжэ прокатна стан, Нижне Тагилай металлургиин комбинат, пластмасс бүтээн гаргаха заводой полиэтиленэй цех болзорһоонь урид ашаглалгада үгэһэн байна. Ставрополиин хизаарай залуу малшад һү һааха жэлэйнгээ уялга амжалтатайгаар дүүргээ, миллион үлүүтэй хурьгадые түлжүүлэн абаа. Хизаарай һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд даажа абаһан талмайнуудһаа 4 мянга үлүүтэй центнер кукурузын гибриднэ үрэһэ хуряажа абаа, 2 миллион нугаһа тэжээгээ. Эстониин ССР-эй комсомолой организацинууд полинуудые үрэжүүлхэ, сабшалан болон бэлшээринүүдые һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Мүнөө жэлдэ республикын залуушуул шулуу, бургааһануудһаа 8 мянган гектар газар сэбэрлэһэн, поли дээрэ 410 мянган гаран тонно наг шэбхэ, торф гаргаһан байна.

Ажахын болон соёл культурын байгуулалтада ингэжэ хабаадаһан ушар залуушуулай эдэбхи үүсхэл улам саашадань хүгжөөһэн, социалистическэ мүрысөө шэнэ шатада гаргаһан байха юм. 15 цехүүдтэ ниитын конструкторска бюро, бүлэгүүдые байгуулжа, Свердловско Уралвагонзаводой комсомолшууд болон залуушуул үнэтэ үүсхэл гаргаа. Эдэ конструкторска бюро болон бүлэгүүдтэ залуу мэргэжэлтэд, үйлэдбэриин түрүүшүүл хабаадуулагдажа, тэдэнэр ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулха, үйлэдбэриин технологиие нарижуулан һайжаруулха хэрэг эрхилдэг юм. Ставропольско хизаарта хүдөө ажахын продукци абалгада ажалай гаргашые химдаруулхын түлөө хүдэлөөн дэлгэрэнхэй. Үнеэ һааха оньһожоруулагдаһан талмайнуудые бариха, стангүйгөөр гахайнуудые байлгаад, хуурай тэжээлээр шахан таргалуулха үүсхэл эндэхи залуушуул гаргаһан байна.

Залуушуулай дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин элдэб янзын, һонирхолтой арга дүршэл, долоон жэлэй түсэбтэ комсомолшуудай оруулһан ажалай тодорхой хубита хадаа комсомолой организацинуудай нүлөө, нэрэ хүндые нилээд дээшэлүүлээ. Һүүлэй үедэ хүдэлмэришэн болон хүдөөгэй залуушуул комсомолдо олоор абтаһан байна.

Комсомолой организацинуудай ажал-ябуулгадахи амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, Эстониин республиканска, Ставропольско хизаарай, Свердловско областной комсомолой организацинууд абаһан уялгануудаа дүүргэхэ талаар горьтойхон дутуу дундануудтай гэжэ пленум мүн лэ тоолоһон байна. Бүхы хүбүүд, басагад арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө тодорхой зорилгонуудые мэдэдэг байха, тэдэниие бэелүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхэ ябадал комсомолой комитедүүд үшөөл туйлажа шадаадүй байһаар. Коммунистическэ байгуулалтын агууехэ түсэбэй дүүргэлтэ хүн бүхэнэй ажалай оруулалтаһаа дулдыдадаг юм гэжэ пропагандистска, агитационно-ниитын хүдэлмэридэ зарим ушарта тайлбарилагдадаггүй байха юм.

Предприятиин, колхоз, совхозуудай хүдэлмэриин юрэнхы амжалтатай үрэ дүнгүүдээр дашуураад, комсомолой зарим комитедүүд абаһан уялгануудаа дүүргэхэ, залуушуулые хүмүүжүүлхэ талаар комсомолой организацинуудай хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнуудые обеордоггүй байна. Һүүлэй үедэ комсомолой зарим комитедүүд коммунистическэ ажалай бригада, ударнигуудай мүрысөө хүтэлбэрилхээ болишоһон, энэ гайхамшагта хүдэлөөндэ залуу хүдэлмэришэд, колхознигууд болон мэргэжэлтэдые хабаадуулха хүдэлмэреэ һуларуулһан байха юм. Зарим организацинуудта үзэгдэдэг албан хойрог ябадал, мүрысөөнэй дүнгүүдые үргэнөөр соносхохо, тэрэнэй дүнгүүдые сасуулха хүдэлмэриин ябуулагдадаггүй байһан ушар абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадалдань тэдээндэ һаад тойбо хэдэг байна. Мүрысөөнэй дүнгүүд олонхи ушарта үсөөхэн хүнүүдээр согсологдоод, комсомолой суглаанууд дээрэ хаа яа зүбшэн хэлсэгдэдэг.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ долоон жэлэй түсэбэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө эдэбхитэй тэмсэлдэ бүхы хүбүүд, басагадые хабаадуулха гээшэ комсомолой организацинуудай гол шухала зорилго мүн гэжэ ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум онсолон тэмдэглээ.

Эстониин ССР-эй, Ставропольско хизаарай Свердловско областиин комсомолой организацинууд абаһан уялгаяа, түбхын түрүүн долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ абаһан уялгануудаа заабол дүүргэхэ ябадал хангажа шадаха шухала хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Энэ жэлдэ абаһан уялгануудаа болзорһоонь урид, КПСС-эй ЦК-гэй болохоёо байгаа Пленумэй нээгдэтэр дүүргэхын түлөө, хүдөө ажахын эдеэ хоолой өөрынь үные химдаруулхын түлөө мүрысөө залуушуулай дунда дэлгэрүүлһэн Ставропольско хизаарай хүдөөгэй комсомолой организацинуудай үүсхэлые пленум һайшааһан байна.

1960 ондо республикын арадай ажахые хүгжөөхэ талаар бодото уялгануудые тодорхойлһон Эстониин ССР-эй комсомолой организацинуудай үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, пленум хадаа ерэхэ жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ талаар залуушуулай социалистическэ уялгануудые энэ гэһээр зохёон тодорхойлхыень комсомолой организацинуудые уялгалаа.

Комсомолой комитедүүд залуушуулай социалистическэ мүрысөө һайнаар хүтэлбэрилхэ, коммунистическэ ажалай бригада, ударнигуудай хүдэлөө бүри эдэбхитэйгээр хүгжөөхэ, промышленность болон хүдөө ажахыда түрүү дүй дүршэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ; гээгдэжэ ябаһан коллективүүдтэ бодото туһаламжа үзүүлхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулан, тэдэниие түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргаха уялгатай.

Ниитын зүгһөө ажал-ябуулгаяа хүтэлбэрилхэ дадал залуушуулда хүмүүжүүлхэ, социалистическэ уялгануудай дүүргэлтын хойноһоо ниитын хиналта саг үргэлжэ нарижуулан һайжаруулха шухала. Ниитын хиналтын бүхы арга дүршэл иимэ гол 'зорилгодо—үйлэдбэриин ургалтада һаад ушаруулдаг, тэрэниие техническэ талаар шэнэдхэн хубилалгада һаад тойбо хэдэг дутагдалнуудые усадхахадань, хойрог, гээгдэнги ябадалтай тэмсэхэдэнь партийна организацинуудта туһалха гэһэн зорилгодо шэглүүлэгдэхэ ёһотой.

Комсомолой организацинуудай соёл сурталай хүдэлмэри хадаа өөрынгөө ажал хүдэлмэри бүтээсэтэй болгохо, эмхидхэл болон ажалай журамые хэлбэриин гүйгөөр дээшэлүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгэ залуу хүн бүхэндэ хүмүүжүүлхэ ёһотой гэжэ пленумэй тогтоол соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Партиин XXI съездын, КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумүүдэй хараалһан теориин асуудалнууд болон бодото зорилгонуудые гүнзэгыгөөр шудалха ябадал саг зуурын хэрэг бэшэ, харин эрхэ хадаа ойрын жэлнүүдтэ бүхы ниитэ-политическэ хүдэлмэриин гол удхань болохо ёһотой. Комсомолой организацинууд хүбүүд басагадые хамтаараа ажаллалгада, ажаһуулгада, ажал хэхэ дуратайгаар, советскэ патриотизмын болон интернационализмын үзэл бодолоор, коммунистическэ [illegible] заншалай һайн һайхан гурим[illegible] үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ, залуушуулда коммунистическэ обществын хүнэй шэнжэ шанар хүмүүжүүлхэ зэргэтэй.

Арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ залуушуулай хабаадалсаха талаар абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэлгын шиидхэхы эрхэ нүхэсэлынь хадаа комсомолой бүхы шатануудта эмхидхэлэй хүдэлмэри улам шангадхаха ябадал мүн болоно. Өөрынгөө уялга амжалтатайгаар дүүргэһэн эдэбхитэн бүхэнэй, комсомолец бүхэнэй уялга юуб гэхэдэ, хажуудань гээгдэжэ байһан хүнэй байхагүйн түлөө тэмсэхэ ябадал болоно. Комсомолой бүхы организацинуудай дайшалхы уряалынь: «уялга абабал—дүүргэ!» гэһэн үгэнүүд байха ёһотой.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй пленум хадаа комсомолшууд, хүбүүд басагад эрдэм шудалхын түлөө, техническэ дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ залуугай залиршагүй зоригтойгоор, эршэ хүсэтэйгөөр ябуулжа, долоон жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар абаһан ехэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхэ, коммунизм байгуулхын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэ арадай тэмсэлдэ өөһэдынгөө эрхим һайн хубитые оруулха гэжэ түрэл Советскэ Союзай Коммунистическэ партияда, тэрэнэй Ленинскэ Центральна Комитедые найдуулжа байна.

* *
*

Пленум эмхидхэлэй асуудалнуудые шиидхэһэн байна.

Ондоо хүдэлмэридэ ороһонтой дашарамдуулан, пленум ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүдэй болон секретарьнуудай уялгаһаа хэд Аксенов А. Н. Месяцев Н. [illegible] Романовский С. К. гэгшэдые сүлөөлөө.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарьнуудаар нүхэд Мироненко В. [illegible] Решетов П. Н., ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретаряар, бюрогой гэшүүнээр нүхэр Карпинский Л. В. гэгшэд һунгагдаа.

Ондоо хүдэлмэридэ ороһонтой дашарамдуулан, пленум ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүнэй уялгаһаа нүхэр Аджубей А. [illegible] ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүндэ кандидадуудай уялгаһаа нүхэд Корольков Н. К., Лыс[illegible] В. П., Сарафанникова Г. П., [illegible]деев М. И. гэгшэдые сүлөө[illegible] байна.

Пленум ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүдээр нүхэд Воро[illegible] Ю. П., Бурков Г. П. гэгшэдые [illegible]гаад, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүндэ кандидат байһан нүхэр Саюшев В. А. гэгшые бюрогой гэшүүндэ оруулаа, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүндэ кандидадуудаар нүхэд Васильев И. [illegible] Вяляс В. И., Дубрава Г. И., Ку[illegible]линов А. С., Шеварднадзе Э. [illegible] гэгшэдые һунгаа.

* *
*

ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин заседани бо[illegible] Ондоо хүдэлмэридэ ороһонтой дашарамдуулан, нүхэр Темни[illegible] Б. Н. ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшын уялгаһаа сүлөөлэгдөө. Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшээр нүхэр Перов И. М. һунгагдаба.

Партийна ажабайдал

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЫН ТҮЛӨӨ

☆

КПСС-эй Улан-Удын горкомой пленумһээ

☆ ☆

Һаяхан КПСС-эй Улан-Удын горкомой IX пленум боложо, тэндэ партиин Центральна Комитедэй июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ болон партийна организацинуудай зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар КПСС-эй горкомой секретарь нүхэр **П. Е. Ножкин** элидхэл хээ.

Городой промышленна предприятинуүд бүхы дээрэнь продукци үйлэдбэрилхэ 9 һарын түсэбые 105,6 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур миллион түхэригэй нөөсэлгэ хэһэн байна. 9 һарын туршада промышленна продукци үйлэдбэрилгэ үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 13,2 процентээр ехэ болоо. Мүн ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 105,9 процент дүүргэгдэбэ.

ҮЙЛЭДБЭРИИЕ ҮРГЭНӨӨР ОНЬҺОЖОРУУЛХА, АВТОМАТ ТЕХНИКЭ НЭБТЭРҮҮЛХЭ

КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумһээ хойшо городой предприятинуудта эмхидхэлэй-техническэ 960 хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэжэ, үйлэдбэриие уралан наринжуулгын 2374 дурадхал нэбтэрүүлэгдээ. Энээнэй ашаар бүхыдөө миллион түхэригэй гүрэнэй мүнгэ зөөри алмагдаһан байна.

«Механлит», судна бүтээлгын заводуудта, нарин сэмбын, мебельнэ фабрикануудта поточно линни байгуулагдажа, үйлэдбэриин шэнэ технологи үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болобо. «Механлит» заводой коллектив үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомат техникэ нэбтэрүүлхэ талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн байха юм. Эндэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленумһээ хойшо эмхидхэлэй, техническэ 99 хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнхэй. Үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо уралан наринжуулагшадай тоо 2,5—3 дахин олошорһон байна.

Гэхэтэй хамта партиин Центральна Комитедэй июниин Пленумэй шиидхэбэриие бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ горьтойхон дутагдалнууд бии. Энэ жэлэй 9 һарын туршада городой 11 предприяти, тэрэ тоодо судна бүтээлгын, хирписын заводууд, хилээмэнэй комбинат, «Восход» артель болон бусад хараалагдаһан түсэбөө дүүргээгүй, 5 миллион түхэригэй продукци дутуу үгэһэн байна. Зарим предприятинуудта үйлэдбэриие оньһожоруулха, шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри тон һулаар эмхидхэгдэжэ байһаар. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын түмэр замай станциин партийна организаци (секретарінь нүхэр Щербак) үйлэдбэриие оньһожоруулха тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Эндэ энэ жэлэй туршада үйлэдбэриие уралан наринжуулха оройдоо нэгэ дурадхал нэбтэрүүлэгдээ. Партийна организациин бюро ажахын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, ажал хүдэлмэриин горьтой нүлөө үзүүлнэгүй.

Тэрэшэлэн мелькомбинадай, Улан-Удын паровозно депогой, гүрэнэй типографиин, хирпписын заводой, паровозо-вагонно заводой зарим цехүүд, Улан-Удын түмэр замай станци гэхэ мэтын предприятинуудта партийна суглаан, саг үргэлжын үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ үйлэдбэриие оньһожоруулха, автомат техникэ, шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ шухала асуудалнууд тон һэн табигдана. Эдэ предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд партиин Центральна Комитедэй июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтэ тухай тоосоногүй гэжэ пленум тэмдэглээ.

Мүн промышленна предприятинуудта хүдэлмэришэдэй дунда научно-техническэ пропаганда һулаар ябуулагдана. Һүүлэй 3 һарын туршада город соо 760 лекци ажалшадай дунда уншагдаһан байна. Теэд тэрэнэй оройдоо 5 процентнь техническэ темээр уншагдаа. Городой инженерно-техническэ болон эрдэм наукын хүдэлмэришэд һүүлэй үедэ техническэ темээр оройдоо 7 лекци бэлдээ. Энэнь тон бага!

Дээрэ дурсагдаһан дутагдалнууд техническэ дэбжэлтэ түйлахын тула городой партийна организацинуудай зүгһөө гүйсэд хэмжээ абтанагүй, эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана гэжэ харуулна.

БАРИЛГЫЕ ҺАЙНААР, ХУРДАНААР ЯБУУЛХА

Энэ жэлдэ городой капитальна барилгада үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо 25 процент ехэ мүнгэн һомологдожо, бүхыдөө 210 миллион түхэриг хараалагдаһан байна. Теэд мүнөө үедэ тэрэнэй 78 процентнь хэрэглэгдэжэ, 9 һарын туршада 16 миллион түхэриг урда жэлэйхиһээ ехээр гаргашалагдаба. Городой барилгын 10 организациин дүрбэниинь хараалагдаһан мүнгөө дүүрэнээр хэрэглэжэ шадаһан байна. Илангаяа «Бурстрой» трест капитальна барилгада һомологдоһон мүнгэеэ муугаар хэрэглэнэ.

Городой барилгын организацинууд энэ жэл бүхыдөө 75 мянган дүрбэлжэн метр байра барижа ашаглалгада үгэхэ уялгатай аад, мүнөө 43 мянган дүрбэлжэн метр байра ашаглалгада үгөөд байна. Гадна жэлэй дүүрэтэр универмагай байшан, зооветеринарна институдай хамтын байра, үхибүүдэй больницын байшан, 3,5 километр трамвайн харгы баригдажа, городто канализаци, водопровод бии болгохо талаар нилээд хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй юм. Энэ хадаа барилгын организацинуудай ажал хүдэлмэриие үндэһөөрнь һайжаруулхые уялгална.

Гэхэтэй хамта барилгын организацинуудай хүдэлмэридэ горьтойхон дутуу дунданууд бии байһаар. Нэн түрүүн барилгын организацинуудта эмхидхэлэй хүдэлмэри тон муугаар табигданхай, барилгын техникэ зүбөөр хэрэглэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, барилгын бүхы организацинууд бии байһан техникээ оройдоо 25—70 процент хэрэглэнэ. Илангаяа барилга дээрэ ашаа буулгаха, ашаха, штукатурка хэхэ, будаха, шэрдэхэ хүдэлмэри тон һулаар оньһожоруулагданхай. Эдэ хүдэлмэри ехэнхидээ гараар бүтээгдэдэг байна.

Гадна барилгын организацинуудай хүдэлмэришэд саг үргэлжэ һэлгэгдэжэ байдаг. Жэлэй туршада барилгын организацинуудта 2 мянга гаран хүдэлмэришэд һэлгэгдээ. Мүн барилгын материалнуудай хододоо дутажа байдаг дээрэһээ хүдэлмэри ехээр унжагайрна. Һүүлэй үедэ барилганууд шулуу, цементээр ехээр дутаһан байна. Барилганuудые барилгын нютагай материалнуудаар гүйсэд хангаха тушаа нютагай промышленностиин министерство (министрын орлогшо нүхэр Еременко) ямаршье хэмжээ абанагүй гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Барилгын организацинуудай хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнхэй. Барилга дээрэ 6000 хүдэлмэришэд ажалладаг. Тэдэнэй оройдоо 350-нь 26 бригада болоод, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Энэ жэлэй туршада барилгын организацинуудай хүдэлмэришэдһөө, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө үйлэдбэриие уралан наринжуулха 172 дурадхал орожо, тэдэнэй 130-ниинь нэбтэрүүлэгдэһэн байна. Энэ хадаа барилга дээрэхи 50—60 хүдэлмэришэдэй оройдоо нэгэниинь уралан наринжуулагша болоно. Барилгын хоёрдохи болон совнархозой управлениинүүдтэ жэлэй туршада уралан наринжуулха нэгэ-нэгэ дурадхал ороо.

Барилгын организацинуудай хүдэлмэриин дутуу дундануудые шүүмжэлэн, паровозо-вагонно заводой парткомой секретариин орлогшо нүхэр **Бирюков,** республикын гэгээрэлэй министр нүхэр **Бадмацыренов** гэгшэд үгэ хэлээ.

ЭМХИДХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ ҺАЙЖАРУУЛХА ШУХАЛА

КПСС-эй Центральна Комитедэй июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ элирүүлэгдэһэн эдэ бүгэдэ дутуу дунданууд городой партийна организацинуудай, партиин райкомуудай, КПСС-эй горкомой бюрогой эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулһан дээрэһээ болоно.

Нэн түрүүн, КПСС-эй горкомой бюрогой зүгһөө партийна организацинуудта, партиин райкомуудта эрилтэ һулаар табиһаниие, промышленность болон барилгын дутуу дунданuудые усадхаха талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулһаниие дээрэ дурсагдаһан дутуу дунданууд гэршэлнэ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Мүн партиин райкомууд промышленность болон барилгануудай дутуу дунданuудые усадхаха, ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри һулаар эмхидхэнэ. Жэшээлхэдэ, КПСС-эй Железнодорожно райком (секретаринь нүхэр Сухотин) барилгын организацинуудай ажал хүдэлмэриие һулаар хүтэлбэрилжэ, тэдэнэй дутагдалнуудые усадхаха тодорхой хэмжээнүүдые абанагүй. Тиимэһээ тэндэхи барилгын бүхы организацинууд ехэ дутагдалнуудтайгаар хүдэлжэ байһаар.

Тэрэшэлэн Улан-Удэ городой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитет (Гурьянов, Хабалов) промышленность болон барилгын асуудалнуудые хангалтагүйгөөр шиидхэнэ. Түргэн сагаар шиидхэгдэхэ ёһотой ажахын шухала асуудалнууд унжагайгаар шиидхэгдэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолой ёһоор, промышленна предприятинуудай болон худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай партийна организацинуудай дэргэдэ байгуулагдаһан үйлэдбэриие хинан шалгаха комиссинууд ажаллажа эхилбэ. Мүнөө город соо хамта 188 шалгалтын комисси байгуулагданхай. Тэдэнэй олонхинь муу бэшээр хүдэлжэ, ажал хүдэлмэридэ һайн нүлөө үзүүлнэ. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын паровозно депогой партийна организацидахи комисси (түрүүлэгшэнь нүхэр Шилухин) локомотивай бригадын ажал хүдэлмэриие һайжаруулха, локомотивуудые зүбөөр ашаглаха талаар һайшаалтай дурадхалнуудые оруулжа, тэдэнээ бэелүүлэлсэһэн байна.

Гэбэшье, зарим предприятинуудай парторганизациин дэргэдэхи комисси, нэрлэбэл: городой промкомбинадай, Буркоопсоюзай, Улан-Удын түмэр замай станциин, паровозо-вагонно заводой зарим цехүүдэй партийна организацинуудтахи комиссинууд мүнөө хүрэтэр ажаллажа эхилээдүй байһаар.

КПСС-эй горкомой пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар партиин Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр **Сухотин,** нютагай промышленностиин министрын орлогшо **Еремин,** совнархозой управлениин начальник **Титов,** паровозо-вагонно заводой слесарь **Евдокимов,** КПСС-эй горкомой партийна таһагые даагша **Калмыкова** болон бусад, хамта 11 хүн үгэ хэлээ.

Пленум дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Зина Путушкина нёдондо арбадахи класс дүүргээд, түрэл колхозойнгоо үүлтэртэ үнеэдэй фермэдэ һаалишанаар хүдэлхэ дуратай байһанаа мэдүүлээ һэн. Зоримгой бэрхэ басаганай һанал хүсэлые колхозой правлени дэмжэжэ, тэрэниие һаалишан болгоо. Энэ жэлэй үнгэрһэн 6 һарын туршада даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 2426 литр һү һаажа, колхоз дотороо хоёрдохи һуурида гараба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишан З. Путушкина.

Л. Хайдуровай фото.

Үнэн зүрхэнһөө хүдэлхэдэ иимэ

Вера Хаптагаева гэжэ залуухан басаган Ахада мэдээжэ болонхой. Энэ басаган аймагайнгаа Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо түрүү һаалишан гэжэ нэрлүүлдэг юм. Ажалдаа шударгы, һүбэлгэн хадаал тэрэ нүхэдэйнгөө зүгһөө иимэ хүндэтэ нэрэдэ хүртэнэ. Үнэхөөрөөшье Вера Хаптагаева даажа абаһан үнеэдээ һайнаар харууһалжа байдаг. Тээмэндэ Прибайкалиин аймагай Лазогой нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай гаргаһан үүсхэлые Вера ехэтэ һайшаагаад, жэлэй дүүрэтэр уялгаһаа гадуур 100 шахуу литр һү үнеэн бүриһөө һаахаб гэжэ мэдүүлээ. Уялгаһаа гадуур 100 литр һү хайнаг үнеэнһээ һаахань бэрхэтэйхэн хэрэг даа. Тиибэшье Вера Хаптагаева хэлэһэнээ хүсэлдүүлхын тула эршэмтэйгээр ажаллана.

П. Жужаев.

Гэмынь урдаа, ГЭМШЭЛЫНЬ ХОЙНОО

Иволгын Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд үбэлжэлгэдэ хайша хэрэгээр бэлдэнэ

Һүүлэй жэлнүүдтэ Иволгын колхозууд мал ажалдаа горьтойхон анхарал хандуулдаг болонхой. Жэлһээ жэлдэ малай шэнэ байранууд олошорно, үбһэ тэжээл илангаяа силос улам ехээр бэлдэгдэнэ. Олонхи колхозуудынь малайнгаа диилэнхи хубиие шэнэ байрануудта оруулаад, тэндэнь тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэ болон хобоо, кормушкануудые баринхай, мүн үрэмдэмэл худагуудые малтанхай. Жэшээлхэдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо дүрбэн рядтай типовой дал һаяхан ашаглалгада үгтөө. Мүн «Заветы Ильича», «Третья пятилетка» колхозуудта үнеэдэй байха һайн типовой байранууд баригдаба.

Ерэхэ үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын тула «Коммунизм» колхозойхид горьтой юумэ хээ. Колхозой гэшүүд малайнгаа үбэлжэхэ газарта нөөсэ тэжээл ехээр бэлдэнэ, байрануудыень заһабарилжа һаяар дүүргэхэнь. Бүхы фермэнүүдынь тооной уһаар хангагданхай. Тэрэшэлэн «Третья пятилетка» колхозой нүхэр Брянскиин хүтэлбэрилдэг хонишодой бригада үбэлжэлгэдөө һайнаар бэлдэнэ. Тус бригадынхид хонидоо зунайнь байраһаа Забока гэжэ газарта асараад, тарьянай һуури дээрэ бэлшээжэ. таргалуулна. Мүнөө үедэ хонидтоо хүсэ шадалыень һайса абхуулжа байхадаа, нүхэр Брянский байрыень заһабарилжа, үбһэ, һолоомо, зелёнкоёо зөөжэ байна.

Гэбэшье үбэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри зарим ажахынуудта тон һулаар, бирагүйгөөр хэгдэнэ. Нэрлэн хэлэбэл, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо ехэхэн дутагдалнууд үзэгдэнэ.

Бухэн гэжэ газарта байрладаг фермэдэ һү һаалгань һүүлэй үедэ эрид доошолонхой. Шалтагынь хадаа, эндэхид үнеэдээ тарьянай һуури дээрэ бэлшээжэ байһандаа дашуурашоод, нэмэлтэ тэжээл эдюулнэгүй. Фермэдэ хоёр һаалишад дуталдана. Тиимэһээ 30 шахуу үнеэд һайса һаагдангүй ябажа байна. Иимэ байдалда орошоһон мүртөө тус фермынхид үбэлжэлгэдөө бэлэдхээгүй байһаар. Үнеэдэйнь байра хүсэд хушагдаагүй зандаа. Баһа кормушкань баригдажа дүүргэгдээдүй, үбһэ тэжээлынь зөөгдэжэ бэлдэгдээдүй байха юм. Тэрэшэлэн колхозой центральна фермэдэ иимэрхүү байдал үзэгдэнэ. Эндэ үбэлэй үедэ силос малтаха хэрэг бэрхэтэйхэн байдалда орошохонь ха. Юуб гэхэдэ, эндэ баригдаһан дүүжэн харгы бүри нёдондо эбдэршэһэн аад, мүнөө болотор заһабарилагдаагүй зандаа. Энээниие заһабарилха тушаа хэншье һаналаа табинагүй.

Баһа колхозой хониной байранууд задагай зайдан. Доодо Бухэн гэжэ газарта байрладаг Даба Ринчиновэй отара ерэхэ үбэлые зүдэрүүхэнээр үнгэргэхэ туйлдаа орошонхой. Юуб гэхэдэ, хониной нэгэшье дал дулаалагдаагүй, оройнь эндэ тэндээ сүмэршэнхэй. Хашаагай үүдэ болон кормушкануудые заһабарилха хүдэлмэри мүртэйгөөр хэгдэнэгүй. Зүгөөр декабрь һарада отарын хонид олоороо хурьгалха юм. Теэд хонишон Даба Ринчинов юу бодожо һууна гээшэб? Мүн Гомбо Шойдоковой отара иимэрхүү байдалтай.

Гадна Ленинэй нэрэмжэтэ артельдэ гүүртэ, отаранuудтань тэжээлэй нөөсэ байхагүй, малайнь байранууд түл абалгада бэлэн бэшэ.

Үбэлэй үедэ малай харууһанда нилээдгүй хүсэ, зөөри гаргагдадагынь мэдээжэ. Тиимэһээ иволгынхид малшадайнгаа үбэл хэдэг ажал ехэтэй хүдэлмэриие оньһожоруулжа, хүнгэдхэхэ бэзэ гэжэ найдахаар һэн. Зүгөөр энэ талаар нэрлэхэ юумэн хэгдээгүй. Кировэй нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича», «8-е марта» колхозуудта тэжээл буйлуулха, орооһо тарья бутаргаха, һолоомо дэбтээхэ, уһа бүлеэдхэхэ түхеэрэлгэнүүд дуталдана. Бии байһан түхеэрэлгэнүүдынь эбдэршэнхэй аад, заһабарилагданагүй.

Иволгын һаалишад урданайхи мэтээр силосээ зөөдэг болохонь ха. Һаалишадай ажалые хүнгэдхэхын тула Иволгын РТС (директорынь нүхэр Попов) юушье хээгүй байһаар.

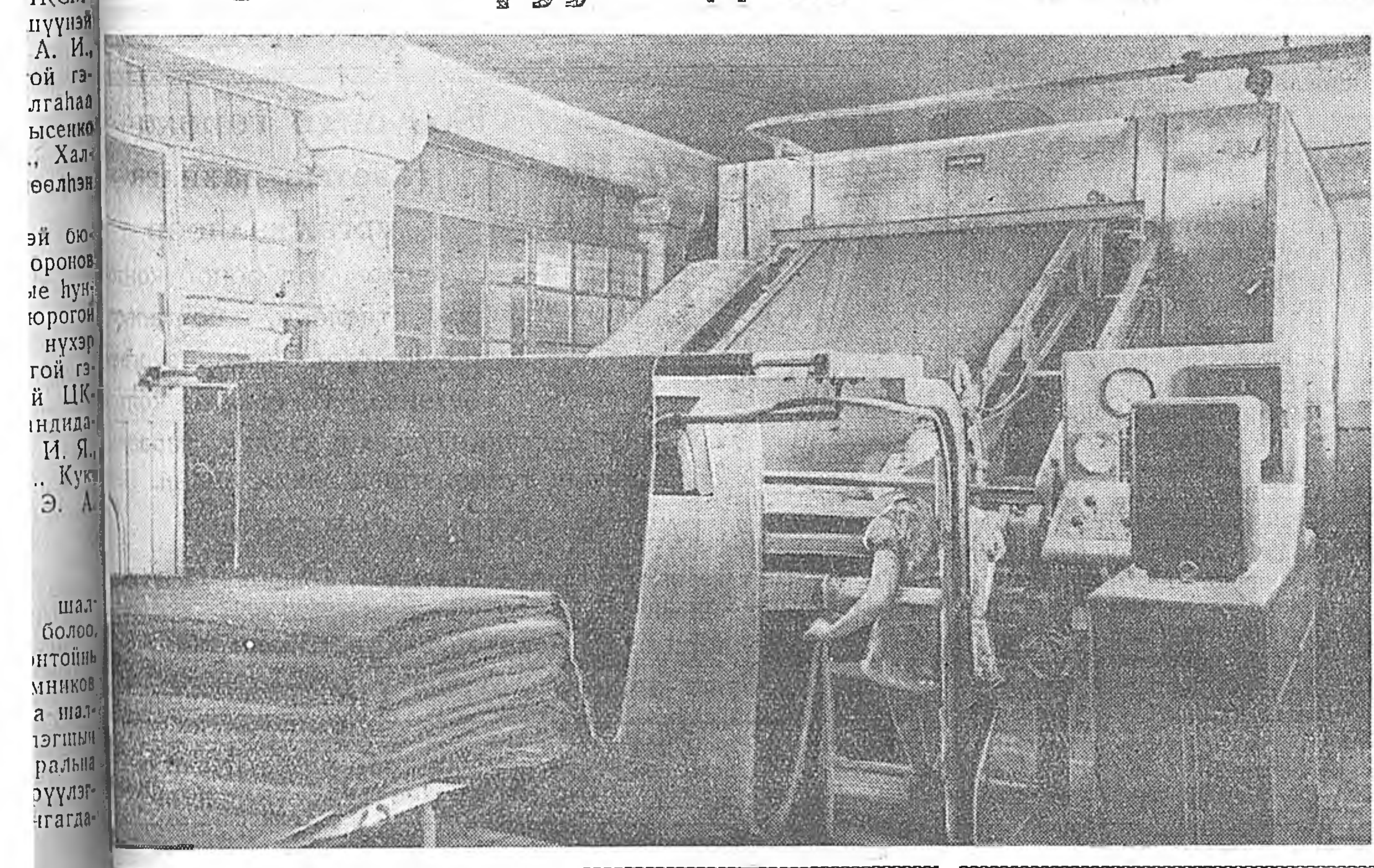
Эдэ мэтын дутагдалнуудай хажуугаар колхозуудай фермэ, отаранууд һаалишад, хонишодоор хүсэд хангагдаадүй байха юм. Нэрлэбэл, Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта хонишод, һаалишад олоор дуталдана. Мүн үбэлэй үедэ малшадай культурна эрилтэнүүдые хангаха хэрэг мартагдашанхай. Олонхи колхозуудай малшад задагай зайдан, хүйтэн, муухай байрада үбэлжэхэнь.

Иволгын зарим колхозууд ямар ушарһаа үбэлжэлгэдөө хүсэд бэлдэнэгүй гээшэб? Хэн энээндэ зэмэтэйб? Нэн түрүүн колхозой хүтэлбэрилэгшэд зэмэтэй гээшэ. Тэдэнэрлэ энэ шухала хэрэгэйнгээ «жолооэ» һуладхажархёо бшуу. Тэрэшэлэн үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ анхаралаа хүсэд хандуулдаггүй КПСС-эй Иволгын айкомой, аймгүйсэдкомой хүтэлбэрилэгшэд энэ хойрог байдалтай эбсэшоод һууна.

Үбэлжэлгэдөө үрдижэ бэлдээгүй һаа, «гэмынь урдаа, гэмшэлынь хойноо» гэдэгтэл зүдэрүү байдалда орошохобди гэжэ тэдэнэрэй ойлгохо сагынь тулаа бэшэ гү?!

Б. Гармаев.

Оньһожоруулагдаһан машина

Улан-Удын сэмбын фабрикынхид КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын тула ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Фабрикын ээрэлгын үйлэдбэриин бэлэдхэлгын цехтэ нооһо холихо хүдэлмэри гараар хэгдэдэг юм. Энэ хүдэлмэри хүшэр хүндэшье, холигдоһон нооһоной шанаршье муу байдаг. Мүнөө эндэ нооһо холихо хүдэлмэри оньһожоруулха машина хабсаргагдажа байна.

Мүн сэмбэ шанаржуулха цех соо бүд таһалгаряагүйгөөр хатааха хүсэд автомат болоогүй агрегат тодхогдонхой. Энэ агрегат үйлэдбэриин бүтээсэ хоёр дахин нэмээгээ, түрүүнэй иимэ хүдэлмэридэ 4 хүн ажалладаг аад, мүнөө хоёр хүн хүдэлнэ.

Гар хүдэлмэри оньһожоруулха болон үйлэдбэриин бүтээсэ улам дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд эндэ үргэлжэлүүлэгдэһээр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сэмбэ таһалгаряагүйгөөр хатаадаг хүсэд автомат болоогүй агрегадай юрэнхы түхэл харуулагдана.

А. Мантаевай фото.

Олон мэргэжэл шудалагшад

Дүршэл ехэтэй горняк Гурьян Николаевич Григорьевой хүтэлбэрилдэг комплексно бригада Холтоһоной руднигай 1-дэхи шахтын хүдэлмэришэдэй дунда суурхаһаар үнинэй. Тус бригадын гэшүүд Октябриин һайндэрэй мүрысөөндэ оролсожо, сентябрь һарынгаа түсэбые руда малталгаар 109 процент дүүргэһэн байна. Мүрысөөнэй эхилһэнһээ хойшо хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэб һара соо дунда зэргээр 130 процент дүүргэгдээ.

Сентябрь һарада хура бороотой байжа, руда малтагшадай ажалда һаад ушаруулһан, вагонеткэнүүдэй ябадаг харгы уһанда абтаһан байгаа. Бэрхэшээлтэй тохёолдобошье, коммунистическэ ажалай бригадын нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байһан горнягууд һаатангүй ажаллаа.

Һаяхан эндэ 9 һара соо хэгдэһэн хүдэлмэриин дүн гаргагдаа. Гурьян Григорьевой хүтэлбэрилдэг бригада энэ үе соо түсэбһөө гадуур 1300 тонно руда малтажа, социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гаралсаа. Иимэ бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаһанай ашаар энэ бригадынхид арбан һарынгаа даабариие болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

Ажалайнгаа мэргэжэл дээшэлүүлхэ гэжэ саг үргэлжэ оролдодог ушарһаа нүхэр Григорьевой бригада түрүүлэнхэй. Урда жэлнүүдтэ олон мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд тус бригадада үгы байһан юм. Мүнөө гэшүүн бүхэниинь шахтын үйлэдбэридэ шухала олохон мэргэжэл шудаланхай. Бригадир нүхэр Григорьев өөрөө багахан саг соо дүрбэн мэргэжэлтэй болоод, зургаадахи разрядаар хүдэлнэ.

Байгша ондо бригадын 13 гэшүүнэй найманиинь шулуу тэһэлхэ мэргэжэлтэй болоо. Тэрэшэлэн И. И. Суровцев, А. М. Колодин, В. В. Щевчук гэгшэд электровозуудые жолоодохо эрхэтэй болобо.

Мүнөө тус бригадын хүдэлмэришэд барандаа шулуу үрэмдэдэг, ашаа тээхэ машинада хүдэлмэрилдэг болонхой.

Уралан наринжуулгын хэрэгтэ горнягууд эдэбхитэйгээр хабаадана. Энэ жэлэй туршада нүхэд Григорьев, Колодин олон дурадхал оруулжа, ажал хүдэлмэреэ оньһон аргаар бүтээдэг болоо.

Багашье, ехэшье юумэндэ, үйлэдбэриин һалбари бүхэндэ арьбалалта хэгты гэһэн партиин ЦК-гэй уряада харюусан, нүхэр Григорьевой бригада 6 мянган түхэригэй алмалта хэхэ арга олгоо.

А. Ткач.

Закаменск.

Городой ажалшадые огородой эдеэгээр хангаха тухай

(Улан-Удын горкоопторгын директорые орлогшо нүхэр Корниловай хөөрөөнһөө)

Хэнэйшье мэдэхээр энэ жэлдэ огородой эдеэ, тэрэ тоодо хартаабха, капуста республикымнай колхоз, совхозуудта элбэгээр хуряагдаа. Горкоопторгын хүдэлмэрилэгшэд Улан-Удын ажалшадые хартаабха, овощёор гүйсэд хангаха зорилгоор жэл бүри хүдөө нютагуудаар ябадаг, овощь хартаабха ехээр суглуулдаг юм. Зунай үедэ городойнгоо ажалшадые огородой эдеэгээр таһалгаряагүй хангажа байхын тула байгша оной август һараһаа эхилжэ үгэрсэ, редискэ, мангир бэлэдхэжэ, наймаанда гаргаһан байнабди. Хүдөө нютагуудаар ябажа, огородой эдеэ, хартаабха бэлэдхэхэдэмнай аймаг бүхэнэй бэлэдхэлэй пункт, конторо горьтойхон туһаламжа үзүүлдэг байна. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ Түнхэнэй, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн аймагуудтахи бэлэдхэлэй конторонууд хартаабха, овощь суглуулха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа һэн. Дурсагдаһан аймагай бэлэдхэлэй конторонууд энэшье жэлдэ һайнаар хүдэлөө. Бэлэдхэгдэһэн овощь, хартаабхаяа ажалшадта дутамаггүйгөөр наймаалха зорилгоор город дотор 3 ехэ магазин, 5 киоск эмхидхэгдэһэн байна. Тиихэдэ мяха-консервын комбинадай, сэмбын фабрикын, шэлэй заводой дэргэдэ нэжээд магазин, киоск, ПВЗ-дэ 5 магазин нээгдэнхэй. Эндэхи магазинуудта сентябрь һараһаа эхилжэ мүнөөдэр хүрэтэр 1130 центнер хартаабха, 1260 центнер овощь городоймнай ажалшадта худалдагдаад байнхай. Хүйтэн болотор үшөө ехэ овощь, хартаабха городойнгоо ажалшадта наймаалхабди.

Ажалшадые үбэлдөөшье овощь, хартаабхаар гүйсэд хангахын тула бэлэдхэлэй бага бэшэ ажал хэгдэжэ байнхай. Манай база 300 тонның багтаха 2 овощехранилищитай юм. Нэгэ хранилищи соомнай дабһалагдаһан капуста, помидор, үгэрсэ, морковь, нүгөөдэ соонь хартаабха хадагалагдаха байна. Бэлэдхэгдэһэн овощь, хартаабхамнай бүхэли үбэл, хабарай үедэ городоймнай ажалшадта хүсэд хүрэхэгүй юм. Тиимэһээ аймагуудтахи бэлэдхэлэй конторонуудай овощехранилищинуудта ехэ хартаабха, овощь хадагалагдана. Мүнөө Түнхэнэй, Бичурын, Тарбагатайн аймагуудай овощехранилищинуудта ехэ овощь хадагалагдаа. Тэрээнээ март, апрель һаранuудта асаржа наймаанда гаргаха байнабди.

Горкоопторгын магазинуудта гаргагдаһан овощиие городой зон энэ жэл бага багаар худалдан абана. Юуб гэхэдэ, городой дэлгүүр дээрэ огородой элдэб эдеэн элбэгээр, химда сэнгээр худалдагдана бшуу. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ Түнхэнэй аймагһаа асарһан 1000 тонно хартаабха килограммай 90 мүнгөөр худалдахадамнай, түргэн саг соо абаа һэн. Энэ жэлдэ ажалшадта хартаабха 60 мүнгөөр, капуста 70 мүнгөөр худалдагдабашье, абасагүй байна.

Хартаабха, овощьһоо гадна, городой ажалшадта наймаалагдахаар һархяаг, алирһан, үхэр нюдэн, мойһон, наран сэсэг, һамар, мёд, хатаагдаһан жэмэс гэхэ мэтэ эдеэн энэ жэлдэ яһала ехээр бэлэдхэгдэһэн байна.

Горкоопторгын хүдэлмэрилэгшэд Улан-Удын ажалшадые үбэлэй үедэ огородой эдеэгээр хүсэд хангахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлхэ байна.

Суглаан дээрэ магтуулба

Суулгын Калининай нэрэмжэтэ колхоздо малшадай суглаан болоо. Энэ суглаан дээрэ элидхэл хэһэн зоотехник Бато Мижитов дутуу дунданууд тухайгаа тобшохоноор хэлэхэдээ, 2-дохи комплексно бригадын мал адуулагша нүхэд Кравцов, Петров гэгшэдэй һайнаар ажаллаһыень тэмдэглээ. Нэрлэгдэһэн нүхэд зундаа харууһалһан малайнгаа шэгнүүрые горьтойгоор нэмээжэ, гүрэндөө тушаагаа юм. Мүнөө тэдэнэр 696 толгой залуу мал тушаажа абаад, шахажа байна. Эдэнэр малайнгаа шэгнүүрые сүүдхэ бүри дунда зэргээр 700 граммаар нэмээхэ гэһэн уялга абанхай.

Б. Цыренов.

Мухаршэбэр.

Тахяа бүриһөө 80 үндэгэ

Прасковья Шурыгина «Знамя Ленина» колхозой (Мухаршэбэр) хоёрдохи комплексно бригадын тахяашанаар ажалладаг юм.

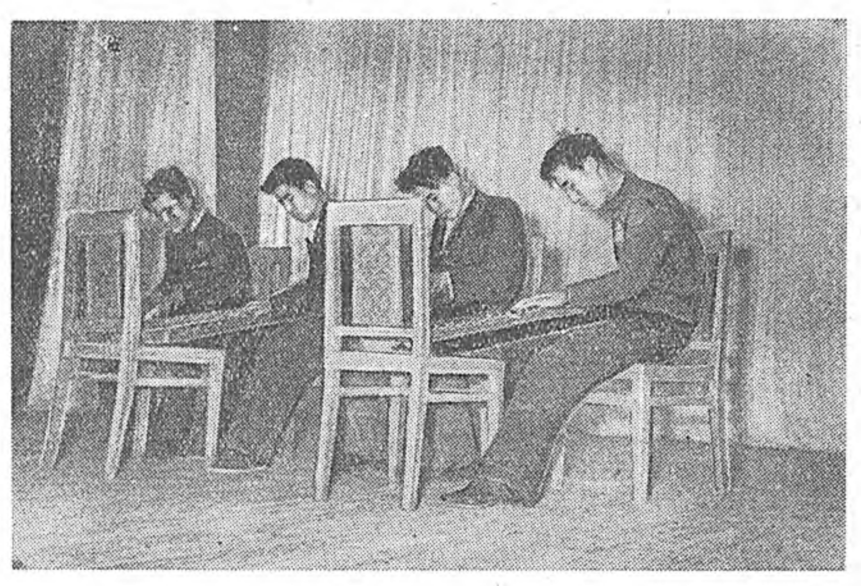
Нүхэр Шурыгина үнгэрһэн юһэн һарын туршада даажа байдаг 950 толгой тахяаһаа 77 мянган үндэгэ абажа тушаагаа. Прасковья Шурыгинагай даадаг тахяа бүриһөө дунда зэргээр 80 үндэгэ абтаһан байна.

Д. Будажапов.

Зэдын комбинадай барилгын управленидэ хитад хүдэлмэришэд ажаллана. Тэдэнэр сүлөөтэй сагтаа уран һайханай бүлгэмдэ хабаадалсадаг юм.

Зураг дээрэ: Су Вэнь-чжун, Сюй Шу-эр, Ху Го-хай, Ли Вэнь-чжун гэгшэд танцинь гэжэ хитад арадай инструментээр наадажа байна.

А. Бадаевай фото.

А. И. Микоян Хельсинкидэ ерэбэ

ХЕЛЬСИНКИ, октябриин 22. (ТАСС). Финляндиин правительствын уряалаар, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян ИЛ-18 самолёдоор мүнөөдэр Хельсинкидэ ерээ. СССР Финлянди хоёрой хоорондо 1961—65 онуудта эд бараа харилсан абалсаха тухай удаан болзорой шэнэ хэлсээндэ гар табилгын үедэ нүхэр Микоян байлсаха, үглөөдэр Хельсинкидэ, советскэ промышленна выставкые нээхэ байна.

СССР-эй, Финляндиин гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Хельсинки шадарай Сеутала аэродром дээрэ советскэ хүндэтэ айлшаниие угтахын тулада Финляндиин премьер-министр В. И. Сукселайнен, министрнүүд, ороной олониитын, ажал хэрэгэй хүнүүдэй түлөөлэгшэд ерээ.

Гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев түрүүтэй советскэ правительственна худалдаа наймаанай делегациин гэшүүд, Финляндида байдаг советскэ посольствын, худалдаа наймаанай түлөөлэлгын зургаанай хүдэлмэрилэгшэд, элшэн сайд А. В. Захаров түрүүтэйгээр А. И. Микояниие мүн лэ угтаа.

В. И. Сукселайнен, А. И. Микоян аэродром дээрэ үгэнүүдые хэлээ. А. И. Микоян В. И. Сукселайнентай хамта премьер-министрын «Кесяранта» гэжэ дачада аэродромһоо ошоо. А. И. Микоян тэндэ байлсаха юм.

А. И. Микоян Финляндиин Президент У. К. Кекконентэй уулзаба

ХЕЛЬСИНКИ, октябриин 22. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян Финляндиин Президент У. К. Кекконендэ октябриин 22-то орожо уулзаа. СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, СССР-һээ Финляндида байдаг элшэн сайд А. В. Захаров А. И. Микоянтай хамта ябалсаа.

Финскэ талаһаа Премьер-Министр В. И. Сукселайнен, Финляндиһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ээро А. Вуори уулзалгада хабаадалсаһан байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕЛЕГАЦИ РАНГУНАЙ ҮЗЭСХЭЛЭН ҺАЙХАН ЮУМЭНҮҮДЫЕ ХАРАБА

РАНГУН, октябриин 22. (ТАСС). Индонезиһээ түрэл орондоо бусажа ябаһан, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци эндэ хүрөөд, үсэгэлдэр Рангун город соогуур ябажа хараа.

Бирмын арадта бэлэг болгон Советскэ Союзай бариһан технологическа институдай, гостиницын байшангуудай барилгые, мүн Бирмын ниислэлэй үзэсхэлэн һайхан юумэнүүдые делегациин гэшүүд хараһан байна.

Делегациин гэшүүдтэ тайлбари үгэхэдөө, барилгын главна инженер И. А. Мекрюков иигэжэ хөөрөө: технологическа институдай һуралсалай байшангай, лабораториин, студентнүүдэй хамтын байрын барилга октябриин 1 хүрэтэр 80 процент дүүргэгдэә. Технологическа институдай бүхы байшангууд 55 гектар талмайе эзэлнэ. Институдай барилга 1960 оной эсэстэ дүүргэгдэхээр хараалагданхай. Институдынь хоёр факультедтэй байха. Тэдэндэнь мянга үлүүтэй студент һураха юм. 1960 оной эсэстэ дүүргэгдэхэ ёһотой гостиницын барилга мүн лэ амжалтатайгаар хэгдэжэ байнхай.

Рангунай университедэй городогые, премьер-министр урдань байһан У Нугэй барюулһан эб найрамдалай сүмые, тэрээнтэй зэргэлжэ байһан Чата Сангаяна гэжэ хэмэл агуйе, тэрэшэлэн Бирмын эртэ урдын соёл культурын дурасхаал болгошо Шве-дуганиие советскэ делегациин гэшүүд хараа.

РАНГУН, октябриин 22. (ТАСС). Эндэ ерээд байһан СССР-эй Верховно Соведэй делегациие толгойлогшо Н. А. Мухитдинов Бирмын премьер-министр Не Винтэй үсэгэлдэр үдын хойно хөөрэлдөө. СССР-һээ Бирмэдэ байдаг элшэн сайд А. М. Ледовский хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

Бирмын премьер-министр өөрынгөө ажалладаг газарта үсэгэлдэр обед хэжэ, СССР-эй Верховно Соведэй делегациие хүндэлһэн байна. Советскэ талаһаа советскэ делегациин бүхы гэшүүд, СССР-һээ Бирмэдэ байдаг элшэн сайд, Бирмын талаһаа Бирмын премьер-министр Не Вин, Бирмын Гадаадын хэрэгүүдэй министр У Чан Тун Аунг болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд обед дээрэ байлсаа. Обед хани халуунаар үнгэрөө.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Бирмэһээ мордобо

РАНГУН, октябриин 22. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ Н. А. Мухитдинов түрүүтэй, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Бирмын премьер-министр Не Винэй уряалаар эндэ нэгэ үдэрэй турша соо айлшалаад, түрэл ороноо бусахаяа мүнөө үглөөгүүр гараа.

Бирмын парламентын гэшүүд, Бирмын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэд, СССР-һээ Бирмэдэ байдаг элшэн сайд А. М. Ледовский, советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд Мингаладон гэжэ аэродром дээрэһээ советскэ делегациие мордохуулаа.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Делидэ ерэбэ

ДЕЛИ, октябриин 22. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ Н. А. Мухитдинов түрүүтэй, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Индонезиһээ түрэл ороноо бусаха замдаа мүнөөдэр Делидэ хүрөө. Буладай, ашагта малтамалнуудай, түлишын министерстводэхи гүрэнэй министр Малавия болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд, Советскэ Союзһаа Индидэ байдаг элшэн сайд И. А. Бенедиктов, хэдэ хэдэн оронуудһаа Делидэ байдаг дипломатическа түлөөлэгшэд советскэ парламентска делегациие аэродром дээрэ угтаа.

СССР-эй Верховно Соведэй делегациин Делидэ хүрэһэн тухай

ДЕЛИ, октябриин 22. (ТАСС). Н. А. Мухитдинов түрүүтэй, СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Индонезиһээ түрэл ороноо бусаха замдаа Делидэ хүрэжэ, богонихон саг соо байһанайнгаа һүүлээр, замаа дахяад үргэлжэлүүлбэ.

Эндэ байха үедөө советскэ парламентска делегациин гэшүүд Индиин правительствын айлшад болоһон байна. СССР-эй Верховно Соведэй делегациие толгойлогшо Н. А. Мухитдинов буладай, ашагта малтамалнуудай, түлишын министерстводэхи гүрэнэй министр Малавия гэгшэтэй хөөрэлдөө. Советскэ Союзһаа Индидэ байдаг элшэн сайд И. А. Бенедиктов хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

Удаань Малавия сайлалга хэжэ, Н. А. Мухитдинов түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегациие хүндэлһэн байна.

Буладай, ашагта малтамалнуудай, түлишын министерстводэхи гүрэнэй министр Малавия, МИД-эй генеральна секретарь Пиллам, МИД-эй протокольно таһагай начальник Бейг, Советскэ Союзһаа Индидэ байдаг элшэн сайд И. А. Бенедиктов, тэрэшэлэн КНР-эй, Польшын, Чехословакиин, Болгариин, Румыниин, Венгриин, МНР-эй, Индонезиин, Вьетнамай Демократическа Республикын дипломатическа түлөөлэгшэд, ГДР-эй худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ советскэ парламентска делегациие аэродром дээрэһээ мордохуулаа.

Советскэ барилгын машинануудай выставкэдэ В. Ульбрихт орожо хараа

БЕРЛИН. (ТАСС). Германиин Нэгэдэмэл социалистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихт, ГДР-эй барилгын министр Шольцдо үдэшүүлэн, Берлиндэ нээгдэһэн советскэ барилгын машинануудай выставкэдэ октябриин 2… дэ орожо хараа.

СССР-һээ ГДР-тэ байдаг элшэн сайд М. Г. Первухин, посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэ… выставкын талмай дээрэ тэрэниие угтаһан байна.

Советскэ барилгашадай ажа… арга методүүдые, тэрэшэлэн Советскэ Союздахи барилгын техни… барилгын материал үйлэдбэрил… талаар шэнэ юумэнүүдые хару… һан выставкын экспонадуудтай Ульбрихт танилсаа. Хэдэ хэдэн … рилгын машинанууд болон м… низмуудай яажа хүдэлдэгыень Ульбрихтдэ харуулагдаа.

Хүндэтэ айлшадай дэбтэр дээ… Вальтер Ульбрихт иигэжэ бэшэ…

«Энэ выставкэ эмхидхэһэнэй түлөө Советскэ правительство… нүхэр Н. С. Хрущевто бидэ… баясхалан хүргэнэбди.

Барилгын машинануудые үйл… бэрилгын научно-техническэ үнд… хэмжээндэ табигдаһаниинь бари… гаяа индустриализацилха хэр… тэмнай бидэнэртэ һайн үльгэр … шээ боложо үгэхэ байна.

Советскэ Союзай промышлен… талаараа дэлхэйн түрүү гүрэн… лохын тулада саашадаа шэнэ … жалтануудые түйлахыень со… арадта бидэнэр хүсэнэбди».

Выставкын хүдэлмэрилэгшэд Ульбрихтдэ экскаваторай хүдэл… модель бэлэг болгон үгөө.

Франциин правительствын мэдүүлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Президент … Голлиин түрүүлэлгэ доро Фра… циин Министрнүүдэй Соведэй за… дани октябриин 21-дэ боложо, Г… даадын хэрэгүүдэй министр… элидхэлые шагнаа. Заседани… дүүрэһэнэй һүүлээр, коммюнике … лилогдоо. Тусхайлбал, тэрээн со… иигэжэ хэлэгдэнэ: «Дээдэ туша… тадай зүблөө зарлаха тухай хү… бэрилхы ажал-ябуулагшад дип… матическа аргаар һанамжануу… мэдэлсэһэн байна. Иимэ зүб… зарлаха проектые Франциин пра… вительство гол түлэб зүбшөөнэ…

«Дээдэ тушаалтадай зүблөө … хэ жэлэй хабар үнгэргэжэ боло… гэжэ Франциин правительство … саана гээд коммюникегэй түгэсх… дэ хэлэгдэнэ.

ЛОНДОН. (ТАСС). Ерэхэ жэ… хабар дээдэ тушаалтадай зүб… үнгэргэхэ тухай Франциин пра… тельствын мэдүүлһые тайлбари… һаа Англиин Гадаадын хэрэгүү… министерствын түлөөлэгшэ окт… риин 21-дэ болоһон пресс-кон… ренци дээрэ үгэ хэлэхэдээ арса… байгаа. Дээдэ тушаалтадай зүб… зарлаха саг болзор тухай асуу… правительствонуудай хоорондо … шэгдэжэ шиидхэгдэхэ ёһотой … Англиин МИД-эй түлөөлэгшэ … дүүлһэн байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIV сесси

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 21. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн үсэгэлдэр үглөөнэй пленарна заседани дээрэ Непалай, Финляндиин делегадууд үгэ хэлээ. «Түбэд тухай асуудал» гэдэг уласхоорондын харилсаануудые һайжаруулха хэрэгтэ һаад лэ ушаруулха байна гэжэ Непалай түлөөлэгшэ Сурья Упадхайя заагаад, Малайн болон Ирландиин резолюцинуудай проектые буруушаажа дуугаа үгэхэб гээд тэрэ мэдүүлээ. «Түбэд тухай асуудалые» ООН хаража үзэхэ эрхэгүй гээд Ральф Энкель (Финлянди) мэдүүлһэн байна.

Пакистанай, Шэнэ Зеландиин, Бельгиин, Болгариин, США-гэй, Бразилиин, Франциин, Чехословакиин, Австралиин түлөөлэгшэд үдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Түбэдтэхи ушар тушаа буржуазна хэблэлэй тарааһан хуурмаг мэдээсэлнүүдые урдаа барин, США-гэй делегат Лодж Малайн болон Ирландиин резолюциин проектые дэмжээ.

Пакистанай, Шэнэ Зеландиин, Австралиин, тэрэшэлэн Бразилиин түлөөлэгшэд США-гэй хараа бодолые дэмжэһэн байна.

Гэхэ зуура, Франциин, Бельгиин делегадууд «Түбэд тухай асуудалые» ООН-эй хаража үзэхэ эрхэтэй байһанда һэжэглэдэг дээрэһээ, Малайн болон Ирландиин делегацинуудай дурадхаһан резолюциин проектын түлөө дуугаа үгэлгын үедэ һаналаа барихабди гэжэ мэдүүлһэн байна.

Түбэд — Хитадай Арадай Республикын таһаршагүй хубинь юм гэжэ һануулха зуураа, Ассамблейдэ баадхагдаһан, «Түбэд тухай асуудалые» зүбшэн хэлсэлгэ КНР-эй дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан ябадал болохо байна гээд Болгариин түлөөлэгшэ Тарабанов заагаа.

Түбэдэй асуудалые ООН-до зүбшэн хэлсэлгэ уласхоорондын оршон байдалые имагтал шангадуулха гэжэ мэдүүлхэ зуураа, ООН-эй нэрэ хүндые унагаахагүйн тулада иимэ хоротой үгэ буляалдаа зогсоохо тухай Чехословакиин делегат Носек эрилтэ хэбэ.

Хитадай Арадай Республикын дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамааралсалга болохо байһан резолюциин проектые Генеральна Ассамблейдэ абхуулха гэһэн Малайн, Ирландиин делегадуудай уряае Ассамблейн делегадууд балайшье ойшоонгүй угтаһан байна.

Советскэ Союзай делегациие толгойлогшо В. В. Кузнецов үгэ хэлэхэдээ, «Түбэд тухай асуудал» гэдэгэй авторнуудта, тэрэниие Ассамблейн үзэмжэдэ табиха үүсхэл гаргагшадта шанга харюу үгөө.

«Түбэдэй асуудал» гэдэгые сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулһан ябадал КНР-эй дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамааралсаха гэһэн һэдэлгэ болохоһоо гадна, ООН-эй Уставай гол ёһонуудай нэгые эбдэһэн хуули бусын алхам болоно гэжэ В. В. Кузнецов мэдүүлээ.

Уласхоорондын оршон байдалые шахардуу шанга болгохо, ООН-эй нэрэ хүндые һулаоруулха зорилготой, иимэ ямаршье үндэһэ баримтагүй асуудал зүбшэн хэлсэлгээр һамааржа байхын орондо, эб найрамдал бэхижүүлхэ, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаа холбоо хүгжөөхэ зорилготой үнэхөөрөөл шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэл дээрэ гэжэ олонхи делегацинуудтал адляар тоолонобди гээд СССР-эй делегациин толгойлогшо тэмдэглэһэн байна.

Түбэд — Хитадай таһаршагүй хубинь юм. КНР-һээ Түбэдые таһалха гэһэн империалистнуудай ямаршье һэдэлгэ буруу һүрэхэ. Хархис ёһо гуримуудые дэбэргэгшэ, хосорон һалажа байһан колониальна системын түшэг тулгуури байһаниинь мэдээжэ болоһон оронуудай түлөөлэгшэд иимэ ябуулгануудые үүсхэдэг байна гэжэ В. В. Кузнецов заагаа.

«Түбэдэй шажанай болон соёл культурын талаар автономитой байлгые эбдээ» гэжэ Хитадые гэмнэхэ гэһэн һэдэлгэнүүдые элирхэйлхэ зуураа, В. В. Кузнецов иигэжэ зааба. Эдэ ямаршье үндэһэ баримтагүй гэмнэлгэнүүд юунһээ үндэһэлнэб гэхэдэ, Түбэдһөө зугадан ошоһон зарим хархис этэгээдүүдэй худал хуурмаг хардалгануудһаа үндэһэлнэ, тэрэшэлэн Түбэдтэхи шууяае үүдхэгшэдэй зүгһөө худал хуурмагаар зохёогдоно.

Юунэй тулада ООН-эй Уставые эбдэхэ замда Генеральна Ассамблейе оруулнаб, агуухэ хитад арадта харшаар хандахын тулада ООН юундэ хэрэглэгдэнэб?

«Хүйтэн дайнай» таагүй үедэ ООН-иие дахяад тэхэрүүлэн оруулха гэһэн һанаашалганууд гаргагдана гээшэ. Уласхоорондын харилсаа һайжаруулхын тулада һүүлэй үедэ таатай һайн оролдолгонуудай гаргагдажа байһанда дээрэ дурсагдаһан һанаашалгануудые гаргагшад һаад ушаруулхые оролдоно. Имагтал уласхоорондын шахардуу байдал һулаоруулхые, яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ болюулхые хүсэдэггүй этэгээдүүд «Түбэд тухай асуудалые» сессиин үзэмжэдэ табиха үүсхэл гаргаһан байна бшуу.

КНР-эй болон Азиин бусад оронуудай хоорондохи харилсаа һулаоруулха зорилгоор, мүн бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын түлөө, бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэлдээ Ази, Африкын оронуудай арадуудай һаналаа нэгэдэлгэдэнь түбэг татаха зорилгоор эзэрхэг түримхэй этэгээдүүд эдэ бүхы һанаашалгануудые гаргаһан байна гэжэ В. В. Кузнецов саашань хэлээ.

Сессиин зүбшэхэ зүйлдэ табигдаһан уласхоорондын шухала асуудалнуудые шиидхэхын тулада ООН-эй бүхы гэшүүдтэй хамта советскэ делегаци оролдолго гаргаха гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, В. В. Кузнецов түгэсхэлдөө иигэжэ мэдүүлээ: «Түбэд тухай асуудал» гэдэгые ООН-до зүбшэн хэлсэхые Советскэ делегаци эрид шууд буруушаа… тиимэһээ Түбэд тушаа Ирланд… болон Малайн дурадхаһан резо… циие буруушаажа дуугаа үгэх…

Редакторай орлогшо
С. БАЛЬЖИНИМ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01178. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 509…